

Igy például az osztrák malom fizet a szállított buza után, 10,000 kg. szállításánál a Békéscsaba-Hegyeshalom határi viszonylatban q-kint 42,500 koronát, a budapesti vonalon viszont fizet összefuvar fejében, ha szintén békéscsabai gabonát örül fel és az előbb készült lisztet Hegyeshalom határig szállítja, dacára a 20%-os kedvezménynek, q-kint 42,900 koronát.

Epp úgy, mint a gabonánál, tuldrágák a tarifák a többi arumeknél is, főleg pedig a mezőgazdasági terményeknél.

Ami végül a tengerhez vezető szabad utat illeti, ez papíron ugyan ugyan, de tuldrága volt miatt nem vehető igénybe. Így például a gabona összefuvara a budapest-triesti viszonylatban métermázsánként 63,000 korona, ellenben a hasonló távolságra fekvő wien-triesti viszonylatban a fuvardíj csak 11 líra = 29,200 korona. A magyar buza kénytelen Wien-ig a hajótat használni és innét vasuton Triest felé venni útját, ha tengerentútra szállítatják. Ebben az esetben az összefuvardíj 47,500 kor. Tuldrága a magyar lisztnek fuvardíja is az adriai kikötőig (a 35%-os kedvezmény dacára a budapest-triesti viszonylatba 51,400 koronára).

Meg kell állapítanunk, hogy Ausztriának már 4^{1/2} éve rendelkezésre áll a közvetlen adriai köteléki díj-szabás s épp úgy Csehszlovákiának is. Már pedig elég van példa arra, hogy köteléki díjszabás létesítése tárgyában a vezető egyének annyit tanácskoztak volna, mint éppen a létesítendő magyar-adriai köteléki díjszabás ügyében, de, sajnos, mindeddig eredménytelenül.

Egy cikk keretén belül lehetetlen alaposan kifejtetni, mily veszéllyel fenyegeti a mai tarifális helyzet gazdasági életünket, főleg pedig mezőgazdaságunkat. Csak arra kell rámutatnunk, hogy a mezőgazdaság, valamint egyik-másik mezőgazdasági ipar, például a malomipar, a termelők óriási száma folytán, kartellbe nem szervezhető. Ily termelési ágál az egész termés minden egyes métermázsájának értékesítési összegét devalválja az illető termény toloképességének legmesszebb fekvő határig esedékes összefuvar.

Igy például a jelenlegi helyzet az, hogy a magyar buza ára a világpiacon ár után alakul, azaz liverpóli árból levonva az odáig esedékes összefuvardíjat. Ez pedig kitez már közpártávlósnál métermázsánként legalább 10,000 koronát.

Az ily fuvardíjak a belterjes mezőgazdasági üzemvitelnek kerékkövi, tehát legalább mezőgazdasági főterményünk belöldi és külföldi utak díjszabását mielőbb mérsékelni kell versenyképességünk megővése érdekében!

Az új vadászati tilalmak.

Irtá: Bárony István.

A M. Kir. Földművelésügyi Minisztérium törvényes felhatalmazás alapján rendeletet adott ki (85,000/1925. F. M.), amellyel az 1883. XX. t.-c.-ben meghatározott vadászati tilalmi időket módosította. Az idézett rendelet kibocsátását tudvalevően évtizedes panaszok előzték meg arról, hogy a vadászatról szóló törvényünk elavult és sok intézkedésében helyesítésre, megváltoztatásra szorul. Emlékeztünkben van az az eset, amikor egyik néhai földművelésügyi miniszterünk vadászati ügyekben szakemberbarátainak arra a sürgetésére, hogy az 1885. XX. t.-c.-t revidálja, így felelt: „bagyjak nekem békét azzal a vadászattal, hisz az nem komoly dolog”. A revízió ügye ezzel félre is tétetett és csak most került sor végre a törvény egyik részének — amely a tilalmi időkről szól — megváltoztatására, érintetlenül hagyva a törvény más intézkedéseit, nevezetesen és különösen a büntetővonatközösűkat, amelyek revíziója nélkül ezt az ügyet közmegele-

gedésre rendezni tulajdonképpen nem lehet; ami nem zárja ki azt, hogy a tilalmi időkhelyesebb megállapítását örömmel ne fogadhatná a nagy vadász-társadalom.

Mielőtt ezekkel a változtatásokkal szakszerűen foglalkoznám és felvilágosítanám a „Köztelek” első-sorban érdekelt közönségét azok mibenlétéről, legyen szabad kitérnem arra a nagyon laikus izü miniszteri megállapításra, hogy a vadászat „nem komoly dolog”. Ennek a felfogásnak a méregfogát kell mindenkéltől kihuznunk, ha azt akarjuk, hogy a mostani változtatások szükségességének komolyságot tulajdoníthassunk. A dologhoz értő gazda-, erdő- és általában vadászközönséget nem kell a kérdés alfajának a boncolgatásával terhelnem, fászanom; mégsem felesleges rámutatnom a vadászat egészségének és minden velejárlójának nemzetgazdasági értékeire, cáfolatát az említett laikus felfogásnak. Dióhéjba szorítva ellenérveimet, szárazon sorolom fel ezeket az értékeket, amelyek közt első helyen van maga az ország vadállomány, amelynek közfogyasztásra szánt százezer métermázsányi leltőit tömegét igazán nem lehet egy közlegyintéssel „nem komoly” tényezőnek minősíteni. De számításba kell vennünk a vadászattal legszorosabban kapcsolatos ipari termelést is, a fegyver- és löszergyártást, a vadászati felszerelések előállítására létesült sokféle iparágat, amely ezer meg ezer munkásnak ad tisztességes kenyeret; továbbá az ily felszerelések árusításával foglalkozó kereskedelmet, amelynek még az a sajátsága sem hagyható figyelmen kívül, hogy szinte kivétel nélkül mentes a kiuzsorázó élelmesség ösmert alakjaitól és az egész vonalon megbízható kezekben van. Értéknek kell tartanunk a vadászterületek bérletéből származó jövedelmeket és hasznokat is, amelyek a községek birtokosait részarányosan illetik; az államnak külön haszna van abból, hogy a vadász-társadalom, amelynek tekintélyes része csak vasuton közelítheti meg a bérlet területeit, utazni kénytelen, tehát növeli az állami bevételeket; de magának az államnak is vannak bérbeadandó vadászterületei; sőt a béke idején még vadlelővési engedélyekből is számottevő bevételre lehetett számítani. Mindez csak az anyagi haszontömeg, amelyen kívül nem szabad lekiicsinyelni a vadászat egész embert nevelő hatását sem, mint olyat, amely fizikailag erősít, edz és az egészséges testtel rendszerint együtt járó ép lelket ilyenén fejleszti; igen sok embert elvon a léha szórakozásoktól; hozzászoktat a természet szeretetéhez; növeli a magyar föld szépségei iránt feltámadó fogékony-ságot s ezzel, közvetve, ennek a szent földnek bensőbb megbecsülését; egészben véve tehát a férfi erkölcsre nevelés egyik legjobb eszköze egyszersmind.

Ha mindez „nem komoly” dolog, akkor igazán nem tudom, miért komoly dolog például a halászat, vagy a löverseny, amelynek pedig a nemzetgazdasági jelentőségét kétségbe vonni senkinek sem jut eszébe; legkevésbé a mindenkor kormányoknak. Az utóbbi ugyanis a lötenyésztés fellendítésének hathatós tényezője: míg az előbbi — a halászat — már mint ősi magyar „mesterség” is kiválóan megbecsült, igen jövedelmező, hasznos foglalkozás, amely sok derék magyar ember számára igazi életpálya.

Mindenesetre meg kell állapítani a vadászat és a halászat közt levő azt a lényeges különbséget, hogy míg emez népies keresetforrás, amelynek sport-jellege csak a műkedvelő „uri” halászok számára van: ezzel szemben a vadászat sajátos természetrajza éppen a nép számára teszi lehetővé, hogy hivatás-szerűen foglalkozzék vele, ha csak mint a vadász-területeken alkalmazott vadór nem visz benne alá-rendelt szerepet. A vadászat ugyanis avatatlan kezekben egyszerűen tönkremegy, mert közönséges vad-irtással válik, amiből a vadászati dolgokban analfabéta embereket kinevelni: nagyon kevés remény-séggel kecsegtető feladat. A vadászat legnagyobb iskolája az önfegyelmzésnek, a lemondani tudás-

nak, a holnapra is gondolásnak; ami mellett mul-hatatlanul szükséges, hogy aki nemcsak mohó puskás akar lenni, hanem megbecsülésre méltó vadász, annak sok mindent meg kell tanulnia a vad természetrajzá-ból, a vadtenyésztés és a vadóvás feladatairól, ami-nek az elsajátítása bizony nemcsak nem könnyű, hanem komoly időrekvés nélkül nem is lehetséges. Ezért van az azután, hogy a vadászú egyáltalában nem nevelt s a vadászkerkölcsöt a szubtilitásaiban és finnyosságában meg sem értő egyszerű nép fiai, nagyon kevés tiszteletreméltó kivétellel, csak vad-irtók, anélkül, hogy vadászok volnának.

Az a „vadászat” tehát, amelyet az ilyenek, meg a hozzájuk hasonló és tőlük vadászilag semmiben sem különböző bárkik művelnek, csakugyan nem komoly dolog, de ez nem a vadászat hibája, hanem a tanulatlan, fegyelmetlen puskásoké, akikkel szem-ben szigorú törvényes megkötések szükségesek.

Lássuk ezek után ezeket a legújabb ilyen megköté-seket, amelyek a hivatkozott miniszteri rendeletben a tilalmi időkről vannak megállapítva.

Tudni kell, hogy a rendelet kibocsátását megelő-zően a földművelésügyi minisztérium bekérte az országos vadásztestületek javaslatait a tilalmi időkre, amivel olyan megértő előzékenységet bizonyított, hogy azt az egész vadász-társadalom halásan vehette tudomásul. Sajnos, a három országos vadásztestület (a „Nemzeti Vadászati Védegyelet”, a „Hubertus Va-dászati Védegyelet”, meg a „Magyar Vadászok Or-szágos Szövetsége”) elmulasztotta, hogy ebben a kérdésben egységesen nyilatkozzék. Közös tanács-kozások nem voltak; mindegyik testület a „maga szakállára” állította össze a pontozatait, aminek azután meg is lett az a famózus következménye, hogy mindegyik javaslat más és más kívánalmak-kal állott elő; annyira, hogy a döntésre hiva-tott fórumnak még külön megbeszélésre kellett összehívnia a testületek képviselőit, mert az írott javaslatok összeütközésén el nem igazodhatott. Az ellentétek olyan meglepő és kiegyenlíthe-tellenek voltak, némely részükben annyira egyéni merészséggel próbáltak volna megdönteni rég meg-állapított igazságokat és szabályokat s ezzel annyira elárulták a szakiség köntösebe bujt laicitást, hogy ha ezekből a jelenségekből akarná valaki meg-állapítani a magyar vadászat skatundáson alapuló törvényeit, nagyon szomorú eredményre jutna, mert a tájékozatlanság lólábara kellene lépten-nyomon ráhágnia.

Ezekkel a ferdeségekkel nem foglalkozhatunk, mert nem szándékozhatunk levitézlett és elutasított teóriákkal — ugysv óltalanul — vitakozni. Ami-ről itt most szó van, az az előtűnik levő rendelet ismeretése és egyben némely részének a bírálata. De sietünk megmondani, hogy a maga egészében ez a rendelet igen számottevő javítása a régi tör-vény tilalmi intézkedéseinek; észrevételeink tehát ennek az elismeréséből indulnak ki.

Mindjárt az első paragrafus annyiban változott a régihez képest, hogy az általános vadászati tilalom ezentul nem februárius, hanem januárius elején kez-dődik; egyébiránt most is augusztus 15-ig tart (be-záróan), amely idő alatt hajótábel egyáltalában nem szabad vadászni. Szabad ellenben (ez már újítás) kotórékekkel kotórékmunkát végezteni, valamint poráron vezetett vérebbel és friss disznó- (medve-) nyomra eresztett „disznós kutyával” vadászni. Ehhez bővebb magyarázat nem szükséges. Világosan ért-hető. Ez a kiegészítés mindenesetre helyes. Medvének ugyan a mai Csonka-Magyarországon nincs; de ha belefoglaljuk a vadjaink csoportjába, legalább jelét adjuk, hogy nem mondtunk le medvés régi hazánk egy talpaiatnyi földjéről sem.

Tekintet nélkül az általános vadászati tilalom ide-jére, tilos vadászni:

FORDSON-TRAKTOR

azonnal
szállítható
raktárunkból

Alapítottott: 1898.
MELIS és PINTER, SZOMBATHELY

a FORD MOTOR COMP. autorizált képviselote.

MELIS és PINTÉR, Budapest, V., Széchenyi-u. 3.

Szőlőlisztharmat ellen: SULFAROL

100 l. bordól vagy perosonálhoz 1/2-1 kg.

lisztharmatot **SULFAROL** gyógyít

gyors, biztos hatás!

CHINOIN

GYÓGYSZER- ÉS VEGYÉSZETI TERMÉKEK GYÁRA R. T.

UJPEST

Telefon: 183-34, 184-54, 92-50

1. szarvasbikára nov. 1., dánbikára dec. 1. napjától bezáróan augusztus 15-ig.

Eddig szarvasbikát már július elsejétől kezdve szabad volt lőni, tehát olyankor, amikor az agancsa még nem volt érett, amit a vadászhika méltán kifogásolt. Most hat héttel később kezdődik a szarvasbika leterítésének a joga és két héttel tovább tart, ami megkönnyíti a bőség évadja utánra hagyandó szelektálást, mert időt enged rá. Volt egy nagyon szerencsétlen javaslat, amely a bikalövési szeptember közepéig akarta volna tiltani, amivel vége is lett volna az ország nagy részében a bögő bikára cserkészés lehetőségének, minthogy sok helyen szeptember közepére már vége a bögésnek; de a minisztérium ezt a halvaszületett gondolatot, több más hasonlóval egyetemben, semmi figyelmére sem méltatta.

2. Szarvasutát (a rendelet vadászatiánul *tehenet* mond), dámsutát és mind a két fajta borjút a rendelet február 1-től október 31-ig tilalmaz, ami megszünteti azt a régi panaszt, hogy egyszerre lehessen bikát és sutát lőni. Eddig október 15-én sok helyen rendeztek hajtsókat, mert ezt a napot mind a két ivaru szarvasra szabad vadásznak tekintették. Ezentúl ez megszűnik. Sutát csak november elsejétől kezdve szabad lőni és pedig a következő év január végéig, amivel mód adatott a szelektálendő suták alapos kiválogatására.

3. Az őzbak tilalma október 16-tól kezdve tart április 15-ig; amivel segítve van azon az áldatlan állapotban, hogy ezt a szép nemes vadunkat az év kilenc és fél hónapján át mindenkor, még akkor is szabad volt leteríteni, amikor egyáltalában nem volt agancsa. Az őzbak rendszerint október második felében hánnya el az agancsát, akkortól kezdve tehát kimélteni illik az új agancs megéréséig, ami április közepé tájára várható.

4. Őzjutára a tilalom december 16-ik napjától október 15-ik napjáig tart. Eddig október 15-től december végéig vadászhattak, most nyert az őzsuta két hetet. A kiméltre ugyanis ez a vadunk szorult rá legjobban, mert őz minden remizben, nádasban, bozótban, sőt a nyílt síkságon is tenyészhetik és így tulságosan ki van szolgáltatva a mohó puszkásoknak. Őzgidát ellenben egyáltalán nem szabad lőni ezentúl, ami nagyon helyes, mert az őzgidát érheti ugyanis a legtöbb veszedelem.

Zergének most nincs ugyan; de a tilalmat a rendelet mégis megállapítja jobb idők reményében. Dec. 1-től július 31-ig tart a tilalmazása. A zergedára állandó a tilalom.

6. Mufflon (vadjuh) nem elterjedt vadunk, de már van szabadon is, nemcsak vadaskertben. Tulajdonképpen helyi, sőt sziklás hegyi vad; de megél az alsóbb régiókban is. Tilalma a *kosnak* ugyanaz, ami a zergéé (dec. 1. július 31.), a juh meg a bárány pedig állandóan védve van.

7. Európai bölényre sohasem szabad vadászni; mar csak arra az eshetőségre szól, ha tudja Isten hogyan és honnan idetevédne hozzánk ilyen bölény. (Ennek ugyan semmi valószínűsége sincsen.) Vagy ha netalán a visegrádi bölénytelepről szabadulna ki véletlenül az ott érzött bölények egyike.

8. A mezei nyulat ezentúl szept. 1-től januárius 15-ig szabad lőni, tehát a tilalma két héttel korábban kezdődik és ugyanannyival tovább tart. Mindkét változtatás teljesen indokolt. Augusztusban még sok a fias nyul és a pocakos nyulak lelővődözése bizony nem vadászós. A mindenféle orvvadász is ilyenkor lövi legkönnyebben a lesre várt nyulat. Januárius második felére pedig, kivált szigorú télen, a vad már el van csigázva; illik békét hagyni neki. Elég, ha négy és fél hónapig fenyegeti azt a szegény nyulat a puska veszedelme.

9. Siket- és nyirfajdkakásra a tilalom június 1-től március 31-ig tart; tehát csak a dürgés két főhónapjában — áprilisban és májusban — szabad rájuk vadászni. Ezek is olyan vadspeciések, amelyek ezidőszert hiányzanak a magyar faunából. Hacsak Vas megyében nincsen. Fajdtóját sohasem szabad lőni.

10. Császármadarat november 1-től augusztus 15-ig nem szabad lőni.

11. A tuzokkakással érdekes újítás történt. Eddig augusztus 15-től januárius végéig lőhették; most a tavaszi dürgés évadján, március, április, májusban és novemberben, meg december szabad a lövése. A tyuk mindig tilalmazva van, ami tuzás, mert ezalatt a rövid két hónap alatt nem fenyegeti a tuzokot akkora vadászveszedelem, hogy a tyukjának teljes védelmezése volna szükséges; viszont sok olyan gyakorlatlan vadász van, aki nem fogja tudni megkülönböztetni az ivarokat és bízva a jó sorsban, kockáztatja az alkalmi tuzoklövést, amiről lemondani nem igen lesz hajlandó. A golyós vadászok számára érdekes lesz a tavaszi tuzokdörgés, amikor nem kell többé lelőési engedély, ha valaki egy szép kakast szeretne puszkavégre kapni.

12. A fácán egy teljes hónapot nyert az évad elején. Eddig augusztus közepén már lőhették; ezentúl csak szeptember közepén kezdődik a fácánlövés joga, ami azért helyes, mert ahol a fácán az ő rendes erdei hazájából estérkint, reggelenkint kijár a kulturföldekre, tengeribe, répába stb., ott nem a tenyésztő lövi, hanem a „rossz szomszéd”. Ez a veszedelem különösen augusztus második felétől szeptember közepéig szokott fenyegetni. Azontúl már sokkal kevésbé. A drágán nevelt és tenyésztett állomány tehát az igazi gazdájáé marad.

13. A fogoly vadászata a régi határnapok közt van, tehát a tilalma januáriustól július 31-ig terjed. Ugyanez áll a fűrjre és a harisra is.

14. Erdei szalonkát április 16-tól aug. 15-ig, vizivadat április 16-tól június 30-ig nem szabad lőni. Ez az utóbbi tilalom bátran kezdődhetett volna április 1-től, mert különösen a nálunk költő nagy szürke vadlud meg a vadkacsák közül éppen a legértékesebb, a tókeruca, április elején már kolláni szokott s nagy kár ilyenkor zavarni, sőt a fészkeről ellőni.

14. Éneklő madárra, kis és nagy kócsagra, üstökögémre, batlára, vadpulykára (?), renektuzokra, kanalagémre, bibicre, kékvörösre, sirályra s a baglyok minden fajára mindig tilos a vadászat.

A nagy fülesbagoly ugyan nyilvánvalóan káros, de olyan kevés van, hogy mint természeti ritkaságot illik védenünk a teljes kipusztulástól.

15. A tilalmi idők alatt sem a vadfélék fiait elfogni, sem a madarak fészket bántani, a tojásokat kiszedni belőle nem szabad. A madarak tojásait csak a vadtenyésztés céljaira engedheti meg a földművelésügyi miniszter; de ehhez is a területtulajdonos beleegyezése szükséges, még a területbérlo számára is.

16. Kivételes lelőési engedély ezentúl nem adható.

17. Mindig szabad lőni téli buvart, kányát, réti héjját (circus), gatyás ölyvet, héjját (astur palumbarius) és minden a vadászatra káros egyéb szárnyas ragadozót, tehát szarkát, varjút és sast is. A keselyű, mint hasznos (mert dögevő), nem tartozik az üzendő szárnyasok közé. Szabad végül mindig lőni, irtani a verebeket és szőlőkben, gyümölcsösökben a seregélyt.

A rendelet 1925. július 26-ika óta van érvényben.

A felsorolt adatokból minden szakember megítélheti, hogy a vadkimelés terén jelentős reformok történtek. Különösen értékes ezek közül a szarvas és az őz vadászataira vonatkozó igen kiváló megállapítás, amelynél jobb már nem is lehetne. Nagyon helyénvaló a nyulra, fogolyra és a fácánra tett tilalmi rendelkezés, amely mindenképp kielégíthet. Voltak ugyan tervezetések nagyobb, illetve hosszabb megszorításokra; de győzött az a méltányos felfogás, hogy a vadászoknak lehetővé kell tenni, hogy vadvédelmi kötelességük teljesítése mellett *vadászhasznának* is, ha már méregdrágán bérlik a területeiket, amelyeket ugyanis kiméltelen használnak. A törvényes tilalom ugyanis csak az alap, amelyből a komoly vadászember kiindul; egyébként maga köti meg magát, mint valamennyi fegyelmezett vadásztársaság, amely csak igen mérsékeltlen engedi meg tagjainak a vadlövést. Viszont ezzel szemben lehetővé kell tenni magát a vadászatot mindig,

amikor az engedéllyel már nem történhetik vadászatiánul visszaélés. A többi a tisztességes vadászra kell bízni. Igaz, hogy ilyenkor előbb még nevelni kell a vadásztársadalmat, mert aki a vadászat etikáját magára kötelezőnek nem tartja, sőt azt sem tudja, nem érzi át, hogy mi a vadász-erkölcs, az megtarthat ugyan bármily szigorú törvényt, az engedéllyel mégis úgy élhet, hogy az egész vadállomány tönkremegy.

Nem az a lényeges, hogy mikor — mettől-meddig — vadászhatunk, hanem hogy *hogyan* gyakoroljuk a fogaikat.

Az új tilalmi rendelet minden pontjában jobb, mint a régi törvény idevágó része volt. Amit benne hiányosnak tartok, azt az észrevételeim közt felsoroltam. De a vizivad jobb védelmén kívül más lényeges kívánalmam nincsen a rendelettel szemben.

Ha mindezt ki lehetett volna egészíteni a büntető rendelkezések kellő szigorításával, akkor a vadászat ügye miatt a fejünk sem fájhatna. De amíg az orvvadász csak kibágásban s így esetleg csekély pénz-büntetésben lehet elmarasztalni, addig magunk neveljük a nyakunkra ezt a gyakran veszedelmessé is váló jó madarat.

Végül ne feledjük, hogy első teendőnk — már amennyire hatalmunkban van — az egész vadásztársadalomnak igazi vadászvá nevelése és vadász-erkölcsi purifikálása. Minél kvalifikáltabb vadász valaki, annál kevésbé van szüksége törvényes utmutatásokra. Természetesen a „vadász-mesterséget” is tanulni kell és meg kell tanulni: csak akkor szólhat azután bele az ember a reformok kérdésébe.

Ma még nagyon sok nemesek a tanulatlan puszkás, hanem a felületlen ismeretekkel kérkedő hamis proféta is, aki lépten-nyomon zavarokat kelt, mert téves tanokat hirdet. Ez az új tilalmi rendelkezés egyelőre lezárja a sok hiábavaló vitát erről a témáról.

NÖVÉNYTERMESZTÉS

ÉS
MŰTRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Gyárfás József.

A kapáslucerna termelésének jelentősége.

A „Köztelek” f. évi 50-ik számában figyelemreméltó cikk jelent meg Puck Andor barátom tollából a kapáslucernáról. Az alanti tapasztalatokat, amelyeket Fleischmann-féle nemesített lucernamaggal bevetett, 19 kat. holdnyi területen végzett kísérletek eredményeként gyűjtöttem össze, kiegészítésképpen óhajtom a hivatkozott cikkhez hozzáfűzni.

Kétségtelen, hogy amidőn a kapáslucerna beállításának terve uradalmunkban felvetődött, már eleve sem gondoltam arra, hogy takarmánytermelés céljából vezessük azt be. Nem éppen az tartott minket vissza, hogy a lucerna termelése kapás állásban még a különösen száraz Alföldön sem birt elterjedni és hogy eme termelési módot az alföldi nagyobb gazdaságok felkarolni vonakodtak, hanem tisztán ama feltevésből alakult ki elhatározásunk, hogy nagyobb gazdaságok, amelyekben a kapásokkal bevetett területek százalékos nagysága — mint például a mi uradalmunkban is — a 30%-ot meghaladja, a lucernások pedig a szántóterület mintegy 14–15%-át teszik, ott a takarmánynak vetett lucerna kapálásától beszélni alig lehet, mert a kapálásokkal járó költségtebbet veszélyeztetné a takarmánytermelés jövedelmező voltát.

Nem szándékom, hogy bárkit is a kapás „takarmánylucerna”-termelés eszméjétől elidegenítsek, vagy arra rábeszéljek, ellenben kötelességemnek tartom mindazokat az adatokat feltárni, amelyeket a kapáslucerna termelése folyamán eddig összegyűjtöttem. Ezeknek összességéből kívánom kimutatni, hogy mikor gondolom helyénvalónak a lucernát széles sorban kapa alá vetni.

	FORDSON-TRAKTOR raktárról azonnal szállítható	HALTENBERGER VILMOS a FORD-gyárak autorizált képviselete
	Budapest, VI., Nagymező-u. 19.	Tel.: 44-15 Specializált amerikai gazdasági gépek: Oliver-ekék, tárcsaszorokák, tárcsasziketek, fűkaszáló, burgonyakiszédő, kőr-fűrészberezendész
Ingyen pácol, mert holdanként 5–10 kg. vetőmagot megtakarít		
		
Porzol HIGOSAN		
viznélküli pácolás. általános higanycsavázó nedves pácoláshoz.		
Üszögmentesség — Vetőmagmegtakarítás — Termésfokozás		
CHINOIN GYÖGYÉSZ- ÉS VEGY. TERM. GYÁRA R.-T. UJPEST Mezőgazdasági osztály		

A nemesített Fleischmann-lucernát 36 cm. sor-távolságra vettem és kat. holdankint 7 kg. magot gépeltem be. Bár az első 1924. évi termés is jónak bizonyult, mégis az elsőszendi eredményekből végleges következtetést levonni nem tartottam helytállóknak, amiért is a másodévi termést tettem tüzetes megfigyelés tárgyává. Összehasonlítva természetesen az egykoru, azonos talaj- és éghajlati viszonyok között élő gazdasági, 12 cm. sor-távolságra és kat. holdankint 14 kg. maggal vetett lucernák termésével. Az első és második kaszálás szénatermésének nagyságáról a csatolt két kimutatás fog pontos képet nyújtani. Az első kaszálás alkalmával a sűrűn vetett lucerna gazdasági átlaga jóval fölülmulta a kapált lucerna szénatermését és minősége is határozottan jobbnak bizonyult (lásd az I. kimutatást), mivel a

I. Kapás- és sűrűn vetett lucernák szénatermésének összehasonlító kimutatása.

Első kaszálás.

A fajta megnevezése	Bevetve k.h.	Termés kat. h.-kint		Szárvastagság mm.	Jegyzet
		12 cm. sortáv. gazdasági	36 cm. sortáv. Fleischmann		
Gazdasági	36	14:02		2-6	Gazdasági állag kat. h.-kint
"	31	9:20			
"F" 72	16		8:83	3-3	Sűrűn vetett
"F" 35	2		9:40		
"F" 174	0:5		4:80		
"F" 226	0:5		6:00		

szár vastagsága jelentősen vékonyabb volt, mint a kapás lucernáé, amelyet a vastagabb szárrészek ellenére az állat szívesen fegyasztott.

A második kaszálás eredménye körülbelül egyenlő szénhozamot mutat, a szárrészek vastagságában és elfásodásában azonban még mindig azt a különbséget tartja meg a kapás lucerna hátrányára, amelyet már az első kaszálásnál tapasztaltunk. Feltűnő ellenben az, hogy amíg a sűrűn vetett lucerna szénatermése az első kaszálás eredményén jóval alul maradt, addig a kapás lucernáé azt bőven meghaladta. (Lásd a II. kimutatást). Itt fejtette ki jótékony

II. Kapás- és sűrűn vetett lucernák szénatermésének összehasonlító kimutatása.

Második kaszálás.

A fajta megnevezése	Bevetve k.h.	Termés kat. h.-kint		Szárvastagság mm.	Jegyzet
		12 cm. sortáv. gazdasági	36 cm. sortáv. Fleischmann		
Gazdasági	36	12:80		15	Gazdasági állag kat. h.-kint
"	31	7:72			
"F" 72	16		10:56	2-1	Sűrűn vetett
"F" 35	2		9:92		
"F" 174	0:5		4:96		
"F" 226	0:5		6:36		

hatását a szárazabb idők beálltával a kapálás. A fentebb elmondottak takarmánygyártás céljából a sűrű vetés mellett szólnak. Vannak azonban olyan megfigyeléseink, amelyek mellett feleletesen elhaladnunk mégsem szabad. Például a sűrűn vetett lucerna

zöld súlyának 34%-át veszítette el teljes beszárulásig, a kapás csak 32%-ot. A sűrűvetésű gazdasági lucerna száraz szénájában az értékes levélrész a lelemboszás után 41%, ezzel szemben a kapás lucerna levél és egyéb lelemboszható táplálék tartozéka az "F" 35-nél 60%, "F" 72-nél 48%, "F" 174-nél 58% és az "F" 226-nál 51%-ot mutatott.

Már most az a kérdés, hogy ez a minőségi különbség felér-e a kapások során mutatkozó költség-többlettel? Ezt minden gazdának sajátos gazdasági berendezkedése dönti el és különleges helyzete a pénzzel és idővel való rendelkezésben.

Mivel a lucernatermelés sikerének alapvető kelléke a kifogástalan vetőmag, így a termelőnek különös nagy gondot kell fordítania a vetőmag előállítására nemcsak azért, hogy kizárólag elsőminőségű vetőmagot használhasson, de hogy ilyen értékes és megbízható árut is hozhasson a magpiacra. A lucernamagtermelésnek szigorú elvek alapján kell történnie. Minden módot meg kell adnunk, hogy a magtermelésre szolgáló lucernaanyag a legkedvezőbb termelési tényezők közé kerülje, teljesítőképességét teljesen kiadja.

Itt látom tehát a lucerna kapálásának jelentőségét kidomborodni. *Magvetési célszáttal, helyes területkiválasztással, gondos ápolással hasznokhajtó üzemébe lehet bármely gazdaságnak a nem túlzott mértékben üzött kapás lucerna termelési mód, különösen akkor, ha már e célra megfelelő maggal állítható be a kifejlült terület.*

Alantabb felsorolok egy pár olyan adatot, amely kétségtelen támogatja ama felfogásnak, hogy a lucernamagtermelés sikeréhez annak kapálása hozzájárulhat. A III. kimutatáson a magtermést igen

III. Sűrű vetésű és kapás lucernák a magtermést befolyásoló tulajdonságainak összehasonlító kimutatása.

Fajta és művelési mód	Sűrűn vetésű magasság cm.	Bokrosodás átlagos száma	Elágazás	Virágok	Jegyzet
"F" 72	91	7	84	294	
"F" 35	81	7	63	207	
"F" 174	89	9	72	323	
"F" 226	87	9	108	232	
Átlagosan	87	8	81	294	

lényegesen befolyásoló tulajdonságok jelennek meg a kapált lucerna javára. A széles sorokba vetett és szükségszerűen megkapált lucerna bokrosodása erősebb, a fejlettebb és hosszabb szárrészek az oldal-hajtás, elágazás számossága és ezeken természetesen több virág is helyezkedhet el, amelyek rendes megtermékenyítés esetén a több magtermés alapfeltételeinek biztosítékai lehetnek. A nagyobb tenyészterülettel rendelkező kapás lucerna növénygyevidel gyomtól tiszta állományukban, különösen, ha nemesített származásúak, oly előnyt biztosíthatnak a termelőnek, amelyet sűrűvetésű, ritkulásra, elgazosodásra hajlamos lucernákkal elérni alig lehet. Már most, ha azt is számításba vesszük, hogy a sűrű állású lucernának átlagos magtermése kat. holdankint rendes körülmények között 200-300 kg. között mozog, a "Köztelek" 7. év 50. számában ismertetett kapás eljárással pedig 680 kg.-ra is fokozható, akkor e magtermelési eljárással foglalkozni nem lehet meddő munka.

* Ritkább állású lucernában könnyebb az aranka elleni védelem is.

Mindenesetre fontos kérdés az is, hogy a magtermelés céljából beállított lucernamagtelep mily hosszú életű? A gyors kigyomosodás veszélye nem fog-e fent? Ha e tekintetben a jövő kísérletek megnyugtató eredményeket mutatnak, amelyekről annakidején bátor leszek e lapok hasábjain beszámolni, akkor a kapás lucernának magtermelés céljából való beállítása iránt az érdeklődés komolyabbá válhat. Még abban az esetben is a kapás magtermelés javára dőlhet el a vita, ha két "magfogás" után a kapás telep kiszántásra kerülne, mert 6 q-s magtermések után a szükségesszerű kapások, szuperfoszfát alkalmazása és a lucernának közismert talajjavító hatása oly táplálóanyag bőséges és kedvező talajállapotot hagy vissza a következő növények alá, amelynek felértékelése szinte lehetetlen.

Ugy vélem, hogy akkor, ha a lucernát a kapálás előnyeiben részesítjük, az takarmánygyártás céljából nem minden esetben lesz jövedelmező vagy gazdaságos, azonban magtermelés szempontjából a fentebb vázolt formában a lucerna kapás állásban való művelésének megvan a létjogosultsága.

Sarkad. Pöhl Henrik urad. főintéző.

Cikkirő fejtegetéseire az az észrevételem, hogy sántít azoknak az adatoknak összehasonlítása, amelyre következtetéseit alapítja. Sűrűn vetett nagyobb területű közönséges lucernát összehasonlít ritka sorokba kapálásra vetett, kisebb területű nemesített lucernával. A kétféle lucerna között a fejlődésben és termelésben mutatkozó különbségek így nemcsak arra viendők vissza, hogy a lucernát kapálták vagy sem, hanem beleszólnak oly nagy területen s talajegyenlenségek, azonkívül a fajtaban mutatkozó eltérések is. Teljesen megbízható adatokat csak olyan kisebb, lehetőleg megismételt parcellákon végzett kísérletezés adott volna, amelynek egy és ugyanaz a lucerna hol sűrűn vetve, hol ritka sorokban kapálva szerepelt volna.

Egyébként cikkirő is csak oda lyukad ki, amit a "Köztelek" 50. számában a lucernakapálásról kifejtettem, hogy tudniillik a mi viszonyaink között takarmánygyártásra nem érdemes a lucernát ritka sorokba vetve kapálni s hogy ez csak kivételesen ott jöhet figyelembe, ahol a maggyerés a fontos és mellette a takarmánygyártás eltorpult. Elsősorban áll ez a lucerna nemesítésére, illetve a nemes anyag elszaporítására, ahol még a lucerna palántázása is szerepel, mint azt Legény Ödön a "Köztelek" 1921. évfolyamának 869-870. oldalán megjelent cikkében vázolta.

A nagy gyakorlatban azonban a lucernát javarészt, sőt a legtöbb gazdaságban kizáróan csak azért vetik, hogy róla takarmányt nyerjenek. A magtermelés, a magtermelő telepektől eltekintve, a nagy gyakorlatban a lucernánál alárendelt szerepet játszik. A lucernamagot gazdaságaink, hogy úgy mondjam, inkább csak mellékterményként nyerik és elsősorban azért hagyják meg a lucernát magnak, hogy így a gazdaság magzükségletét fedezzék. És ebből az okból, azt hiszem, ma is igaz, amit Somssich Béla már régen megírt.

*) L. Kísérletügyi Közlemények. I. (1898. évi) kötet 276. old. ... megengedve, hogy a magtermelésre a kapálás kedvező hatást gyakorol, mivel a magtermelés nem lehet kizárólagos célja a lucerna termelésének, a lucernának széles sorokba való vetését még sem mernék ajánlani, mert nagy kérdés, hogy a magterméstől értéke kigyengül-e az a veszteség, melyet a takarmánytermelésben szenvedünk és emellett kifizeti-e a kapálás költségeit is!

Gyárfás József.

Dohánytermelőknek nélkülözhetetlen!!

KERPELY KÁLMÁN:

A jó dohánykertész

című, 56 képpel díszített, 200 oldalra terjedő szakkönyve
Aró bérmentes küldéssel 28.000 koronára
"Patria" R.-T. Könyvkiadása, Budapest, IX., Üllői-ut. 25.

WD-TRAKTOR

VEZÉRKÉPVISELET:

"LIGO" R.-T.

BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 31.

TELEFON: 184-11

Sürgönyos: LIGON, BUDAPEST

KEREKES ÉS TANKRENDSZERŐ

25 ÉS 50 LŐERŐS TRAKTOROK

80 LŐERŐS MOTORREKÉK

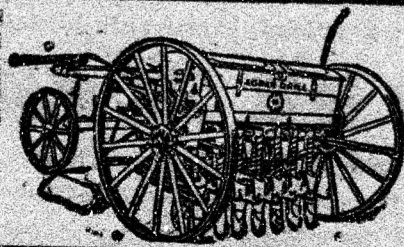
SZÁNTÁSRA VONTATÁSRA HAJTÁSRA

NEHEZ TALAJOKRA IS RÖGYARÁNT ALKALMAS
TARTÓ, ÜSEKRIZTOS NEMET GIÁNYMÁNY
PÓTKALKATRÉSZEK **JAVÍTÁSOK**

WEISS MANFRED ACÉL- ÉS FÉMMŰVEI R.-T.

csepeli gyárban amerikai módszerrel készült tüköracél
kormánylemezes egytemes acélekéket,

ekealkatrészeket, acéibronokat, fogatoskapákat, sima- és rögtörőhengereket, szabatosan működő **AGRAR-DRILL vetőgépeket,** szecska- és répavágókat, **magasnyomású hűti permétezőket,** cséplőgarnitúrákat, **gőz- és benzinkomobílokát,** gőzmagánjárókat, legjobb szerkezetű **szívógázmotorokat,** 160 lőerő teljesítményig, ajánl az

AGRARGLOBUS

MEZŐGAZDASÁGI GÉPKERESKEDELMI

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, IV., Egyetem-utca 1. szám.

Távíráti cím: AGRARGLOBUS BUDAPEST
TELEFON: József 153-54,
József 153-76.

NÖVÉNYNEMESÍTÉS ÉS VETŐMAGTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Gräber Emil.

Jó burgonyavetőgumót!

Ha gazdasági növényeink háboru előtti termés-eredményeit a mostaniakkal összevetjük, azt fogjuk tapasztalni, hogy a békeszínvonalat még mindig nem értük el. Különösen szomorú a helyzet a burgonyánál. Burgonyatermesztásaink alacsony volta pedig érzékeny közgazdasági veszteséget jelent, mert ezt a növényt még a legkisebb gazda és kerttulajdonos is termeli.

Burgonyaterméseink alacsonyágának igen sok oka van. Hiányos talajelőkészítés, elégtelen trágyázás, nem kielégítő ápolás, védezőszerek használatának elmulasztása, rossz vetőmag használata — mind közrejátszik ebben. Mindezek ellenére is terem a burgonya úgy a hogy, de talán egy művelt növényünk sincs, amely a gondosságot annyira meghálálná, mint éppen a burgonya.

A termést csökkentő sok ok közül ez alkalommal csak egyre akarok rámutatni és ez a **vetőgumó**. Erre még a legtöbb olyan uradalomban sem fordítanak kellő figyelmet, amelyben a többi termelési munkálatok ellen alig lehet kifogást tenni. A külföldön a megfelelő fajta és még ebből is a kifogástalan vetőmag megválasztására nagy súlyt vetnek. Jól tudjuk mi is, hogy kifogástalan vetőgumó nem terem minden vidéken, de ebből csak kevesen vonják le azt a helyes következtetést, hogy **onnan kell vetőgumót beszerezni, ahol az kifogástalan minőségben terem.**

Vannak vidékek, ahol a burgonya gyorsan leromlik (degenerál), elbetegesedik, termése rohamosan csökken. Ilyen a helyzet itt Moson megyében.

Az itteni m. kir. gazdasági akadémia növénytermelési tanszékének kísérleti terén hat esztendeje figyelem a burgonya viselkedését. Amikor idekerültem — a háboru után — többféle burgonyát vettem át, de az mind degenerált volt. Amig itt **Legány** nemesítő munkát végeztek, az ő fajtái megállottak helyüket, de mielőtt keze alól kikerültek, 3-4 év alatt azok is leromlottak.

Megpróbáltam, mert az első időben nem lehetett jó vetőgumóhoz jutni, fészkekiválasztással fenntartani az anyagot. Valamelyest ez is segített, de távol maradt attól, amit sikernek lehetne nevezni, noha olyan munkát végeztem, a minőt nagyüzemben alig lehetne, a költségek miatt, megvalósítani.

A viszonyok javultával hozzájutottam új fajtákhoz is. Kaptam a németországi behozatalból (importból), a gödöllői állami telepről, a mikosdpusztai nemesítésből, Tornyospálcaról, Zalaszentgrótról és szereztem más vidékekről való (nem nemesített) vetőgumót is.*

Az általános tapasztalat az volt, hogy az első esztendőben többé-kevésbé minden küldemény megállotta a helyét. A németországi burgonyák között voltak betegesebbek is, amelyek a betegségeknek jobban ellenállottak. Igen szép volt az első évben az a burgonya is, melynek vetőgumóját egy vagon szabócsi, ide étkezési célokra hozott, szállítmányból válogattam ki.

A második esztendőben azonban a kép teljesen megváltozott. Az első utántermésben ellenálló fajták legtöbbször is felléptek (különböző mértékben) a fajtaleromlás jelei.

* A nemesítőüzemek vezetőinek e helyen is köszönetet mondok azért, hogy kísérleti terem részére küldtek vetőgumót és más magvakat is. A mai szűkös körülmények között ez az egyetlen lehetőség arra, hogy haligatóimmal a magyar nemesítés eredményeit megismertessem.

Különösen tanulságos az idei év. Van egy 30 fajtából álló sorozatom, melyet e tavasszal kaptam Tornyospálcaról. A részletekre most nem térök ki, de általában megállapítható, hogy **ma (jul. 15.) beteg tövet még nem látni az egész parcellán.** Közvetlen mellette vannak elvetve azok a fajták, amelyek 2, 3, 4 éve kerültek ide. Ezek között vannak, amelyekben **nincs egy egészséges bokor.**

Természetesen nem minden fajta romlott le egyforma gyorsan. Az évek óta itt termelt Walthmann- és Krüger-burgonyák között van még most is kielégítő.

Éz nemcsak az én tapasztalatom, de e vidéken általános nézet. Egy nagytermelő 3-4 évenként szerez új vetőgumót. Egy másik azt tapasztalta, hogy az Ella termése itt rövid idő alatt csökken, de 20 q-val mindjárt többet terem holdankint, ha új vetőgumót hozat.

Vannak itt igen szép burgonyatermések is. Egy uradalom június 10-én holdankint 75 q korai burgonyát szedett fel. Igaz, hogy jó fajta, jól munkált, bőven trágyázott földben, öntözve termelt ennyit és 7 (hét)-széri megmunkálásban részesült.

Tehát van rá mód, hogy nem burgonyatermő vidéken is sikerrel lehessen nagy termés elérésére törekedni. Ennek egyik legfőbb feltétele a jó vetőgumó.

Számos közleményből régen tudjuk már, hogy Németországban állandóan szállítják a burgonyavetőgumót a keleti tartományokból a nyugatiakra. **Csak így — jó vetőmag használatával — képesek burgonyatermésüket megfelelő színvonalon tartani.** Nálunk ez az eljárás még jórészt ismeretlen, pedig hazánkban is vannak burgonyatermesztésre alkalmas vidékek, ahol a fajtaleromlás jelei, melyek oka legtöbbször a burgonyabetegségek elhatalmasodása, némelyik fajtánál már 1-2 év múlva mutatkoznak. Semmi sem hibáztatható jobban, mint ilyen vidéken várni a fajta (vagy akár ugyanazon fajtájú, de új vetőmag) változtatással addig, amíg a termések annyira csökkennek, hogy már a burgonyatermelés jövedelmezősége kétségessé válik.

A **vetőmagválogatás kérdése** — mint a gazdálkodásban annyi más — **tisztán a jövedelmezőségen múlik.** Ha új vetőmaggal megfelelő színvonalon bírjuk tartani a burgonyatermésünket, fizethetünk a jó (nemesített) vetőgumóért nagyobb árat is a rendes piaciánál. Hogy mennyivel, az mindig azon fog múlni, hogy termésünket ennek használatával mennyivel emeli. Különösen akkor, ha nem a honi természeti viszonyainkól eltérő viszonyok között nemesített, hanem honi nemesítési burgonyafajtákat vetünk.

Szépen fejlődő hazai burgonyanemesítésünk reményét nyújt rá, hogy fedezheti a szükségletet. A fejlődés menete jórészt azonban a gazdától függ. Ha mind többen és többen lesznek, akik belátják a gyakori magválogatás előnyeit, burgonyanemesítőink biztos piacot fognak találni. Szaporító üzemeket megnöveszthetjük, jól kihasználhatjuk, a nemesített vetőgumó olcsóbban kerülhet forgalomba.

Előnyére lesz ez a megbízható burgonyanemesítő üzemnek (nagy forgalom mellett kisebb haszon is több jövedelmet jelent), a gyakorlati gazdának, mert termései megfelelőek lesznek. **Az országnak pedig a nagyobb átlagtermésből eredő több jövedelem lesz a haszna.**

Ezzel mind nem azt akarom mondani, hogy a helyes vetőgumótermelés követelményeit hanyagoljuk el. Meggyőződésem azonban az, hogy az ezzel járó munka (egészséges és bőtermő fészkek kiválogatása), a burgonya nagy vetőgumószükséglete mellett, a gazdasági üzemekre olyan terhet jelent (ez mégis csak ideig-óráig segít) hogy olcsóbb ezt csak nagyjában végezni (talán el is hagyni) és mielőtt a burgonyán a fajtaleromlás jelei mutatkoznak — magot változtatni.

Magyaróvár.

Bütera Miklós dr.

SZARVASMARHATENYÉSZTÉS ÉS TEJGAZDASÁG.

Rovatvezető: Wellmann Oszkár dr.

A tejelésellenőrzés eredménye Svájcban.

Hirt adtunk már arról, hogy a minden oldalról felmerülő panaszok, kifogások és kívánságok hatása alatt az étóbbi években a svájci gazdák is behatóbban kezdenek már foglalkozni a tejelőképeség fejlesztésének és megállapításának kérdésével és ennek érdekében megkezdették a rendszeres tejelésellenőrzést. Ezt három tenyésztőszervezet végzi: a tarka marha tenyésztőszervezetek szövetsége, amelynek kötelességében mintegy 2000 tehent ellenőriznek; a svájci barna marha tenyésztőszervezetek szövetsége, amelynek ellenőrzése alatt 1923. végén 1234 tehén állott és a fekete-tarka marha tenyésztőszervezetek szövetsége, amely mindössze 50 tehent tejelést ellenőrizte.

A svájci tenyésztőszervezetek közös megállapodása szerint minden olyan tehén, amelynek évi tejelése a 3800 kg.-ot, vagy minden 100 kg. élősúlyra a 700 kg. tejet meghaladja, a jó tejelés egy külön jelével lesz kitüntetve. Eredetileg az ilyen állat combjába terveztek egy L betűt (*Leistungsabzeichen*) beleégetni, de ettől a bór elértéktelenedésének megakadályozása érdekében eltekintettek és csak törzskönyvekben fogják a jó tejelésnek ezt a jelét feltüntetni. Az évi 4500 kg.-nál több tejet adó tehének L betűjét egy körbe foglalják (L). A tej zsírtartalmát oly módon veszik figyelembe, hogy azoknál a tehéneknél, amelyek tejének átlagos zsírtartalma a 3,7%-ot meghaladja, minden 0,1% zsírtartalomtöbbletért 100 kg. tejtöbbletet számítanak hozzá a megállapított tejmenyiséghez.

Az ellenőrzési év folyamán különböző okok folytán igen sok tehén vált ki az ellenőrzésből, valamint számos olyan állat volt, amely nem érte el a tejelőképeségre nézve megállapított határt. A jó tejelőképeséget az ellenőrzés alapján elnyerte a szimentáliak közül 256, a barna marhák közül 129, a fekete tarkák közül 34 darab; mindegyik csoportban a 3800 kg.-nál több tejet adó tehéneknél körülbelül a fele 4500 literrel is több tejet adott, vagyis a körrel bekerített L betűs kitüntetést nyerte el. Az eddig tudomásunkra jutott adatokból azonban sajnálatunkra nem tűnik ki, hogy mennyi tejet adott az ellenőrzött tehéneknél az a 90%-a, amely a 3800 kg.-os határt nem érte el.

Az átlagos zsírtartalom és az élősúly volt a szimentáliaknál 3,97% és 671 kg., a barna marhákénál 3,9% és 595 kg., a fekete-tarkákénál 4,06% és 678 kg. A legnagyobb tejtermelés a szimentáliaknál évi 6095 kg. volt 4,27% zsírral, a barna marhákénál 5489 kg. tejet 3,9% zsírral, a fekete-tarkákénál 6786 kg. tejet 4,16% zsírral.

A közölt adatok szerint*) Svájcban a tejelésellenőrzés még a kezdet kezdetén van, mert hiszen egy a szimentáli, mint a barna marhákéval még csak mintegy 2000-2000 darab áll ezidőszert rendszeres ellenőrzés alatt. Így e kisszámú állat ellenőrzésének eredményéből messzeemelő következtetéseket még nem vonhatunk le, de amit le lehet vonni, az sem valami kedvező. Az ellenőrzött tehének közül csak mintegy 10% érte el a megállapított 3800 kg.-os határt, pedig nyilván a legtöbbeknél tenyésztők vezetői be a tejelésellenőrzést és minden valószínűség szerint a legjobb tejelőteheneiket igyekeztek ellen-

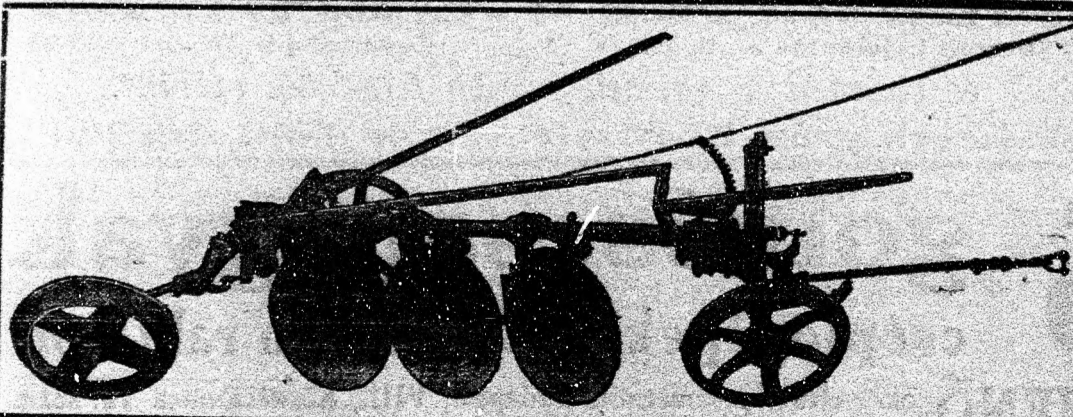
*) Milchwirtschaftliche Zeitung 1925. évi. 12. számban.

MAGO-
MOBIL

VILÁGHÍRŰ AGGREGÁTJAINKAL
meglévő GAZDASÁGI KISVASUTJÁT
MOTOROS-ÜZEMRE átalakítjuk!

TEHERAUTÓK
MOTOROS LOKOMOTIVOK
SZÁNTÓGÉPEK, MOTOROK
GAZDÁKNAK HITTELRE!

TESSÉK ISMERTETÉST KÉRNI TÁJÉKOLOM: 1833
MAGYAR ÁLTALÁNOS GÉPÉSZ R. T. DAIMAGPOCH. BUDAPEST
AUSTRO-DAIMLER-MAG-PUCH TELEFON: 5-72
Magyarországi elhatalmasított központja: BUDAPEST, VI., LISZT FERENC-TÉR 9.

A „KÖZTELEK“ június hó 14-iki számában ismertetett 7968

tárcsás-szik-oko

a legideálisabb sziktalajművelő-eszköz, munkában állandóan látható a karcagi földművesiskolában (közvetlen a vasuti állomás mellett).

Ára ab Budapest 15 óra fél millió korona.

LINCOLN, FORD, FORDSON autorizált képviselő:

HALTENBERGER VILMOS

BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCA 19. TELEFON: 66-15

öriztetni, sőt a bajor tenyésztő szervezetek megállapítása szerint a svájci tenyésztők nem minden tehénük tejelését ellenőrzetik, csak egyes kiválókat példányokét.

Ezek figyelembevételével az eddig megállapított eredménytől nem lehetünk valami nagyon elragadtatva és erre való tekintettel minden Svájcban végzendő bevásárlásnál fokozottan követelni kell az ősrök tejelésének kimutatását, hogy a svájci tenyésztők rá legyenek kényszerítve a tejelésellenőrzés széleskörű bevezetésére és a tejelőképeség javítására. A tejelőképeség ismerete nélkül behozott állatok aligha befolyásolják előnyösen a mi szarvasmarhaállományunk tejtermelését, mert hiszen a dunántúli bonyhádi jellegű anyag a svájci viszonyok és az ottani gazdag és tapdus takarmányozás mellett bizonyára kedvezőbb eredményt mutatna fel a tejelés terén, mint amilyenről a svájci tejelésellenőrzésről szóló hivatalos közlések beszámolnak. K. T. S.

Uj rendeletek.

A közadók kezelésére vonatkozó törvényes rendelkezések.

A pénzügyminiszter folyó évi 600. száma alatt terjedelmes, 167 szakaszból álló rendeletet adott ki, mely a közadók kezelésére vonatkozó törvényes rendelkezések hivatalos összeállítását tartalmazza, folyó évi január hó 1-ével kezdődő hatállyal. A rendelet elsősorban megállapítja, hogy a

különbé adókat és illetékeket, valamint a jövedékeket mely hatóságok és hivatalok kezelik, továbbá meghatározza az egyes pénzügyi szervek hatáskörét a közadók kivételére, kezelése és a jogorvoslati eljárás körül. Részletesen összefoglalja azután a rendelet a kivételre, a nyilvántartásra és könyvelésre, a befizetésre, a fizetési halasztás engedélyezésére, a végrehajtási eljárásra, a köztartozások biztosítására, elévülésére és törlesztésére, valamint a kézbesítésre vonatkozó eljárás szabályokat, majd a harmadik cím a jogorvoslati eljárást és a jogorvoslati hatóságok szervezetét, a negyedik cím pedig a büntető rendelkezéseket tartalmazza. Végül a rendelet utolsó része kimondja, hogy az aranykoronaeértékben előírt köztartozásokat a tényleges levóvá hónapjára a pénzügyminiszter által megállapított átszámítási kulcs szerint kell papirkoronában fizetni, az összeget azonban mindig teljes ezer papirkoronára kell kikerekíteni.

Ha az adózó terhére egy és ugyanarra az évre jogerősen kivetett összes állami egyenes adóknak, továbbá az általános kereseti adónak, valamint a megfelelő helyhatósági pótdadónak és a községi jövedelmi adónak együttes összege az adózónak az adóévet megelőző évben valósággal elért összes jövedelmének 75%-át meghaladja: úgy az adózó állami törvényhatósági és községi adóinak olyan mértékben való aránylagos törlesztést igényelheti, hogy ezeknek az adóknak együttes összege ne legyen több a valóságos jövedelem 75%-nál.

A bor- és hús-fogyasztási adó újabb szabályozása.

A pénzügyminiszter 100.134. száma rendeletével a városok és községek által szedhető bor- és hús-fogyasztási adókat, valamint sör- és szesz-fogyasztási adópótdíjakat f. hó 1-től kezdődőleg a következőképpen szabályozta:

Rovat	Tételszám	A tárgyak megnevezése	Mérték	Budapest				
				o s z t á l y				
				papirkoronaértékben				
		K.	K.	K.	K.			
II.	1.	Bor	liter	2,380	2,380	1,870	1,530	
	2.	Bormust és szőlőcsefre	"	1,700	1,700	1,530	1,380	
	3.	Borsepró	"	850				
	4.	Gyümölcsbor	"	850	850	510	510	
	1.	Vágó- és kisebb marhák, u. m. ökrök, bikák, tehének és egyéven felüli borjúk	drb	255,000	178,500	170,000	119,000	
	2.	Egyéven alóli borjúk	"	42,500	31,000	25,500	17,000	
	3.	Juhok kecskék, kecskék, kecskebakok ürök és birkák	"	17,000	13,000	10,200	6,800	
	5.	Bárányok 14 kg.-ig, gödölők és malacok 6 kg.-ig	"	11,900	8,500	6,800	5,100	
	5.	Malacok 6 kg.-tól 20 kg.-ig	"	34,000	25,500	20,400	15,300	
III.	6.	Süldők, azaz sertések 20 kg.-on felül 70 kg.-ig	"	51,000	34,000	25,500	20,400	
	7.	Sertések 70 kg.-on felül 110 kg.-ig	"	59,500	42,500	30,600	23,800	
	8.	Sertések 110 kg.-on felül	"	68,000	51,000	34,000	25,500	
	9.	Friss hús, a vágott marhának fogyasztására alkalmas egyes darabja, ezután beszózott, füstölt, pácolt hús kolbásztétel, végre szalonna	kg.	850	680	510	340	
	10.	Szalámi és szelencehús	"	1,700	1,360	1,020	680	
	11.	Házi szárnyasok:						
		a) pulyka, lud	drb	4,250				
		b) kacska (róce), kappan	"	2,040				
		c) csirke, tyúk	"	1,360				
		d) háromfi feldarabolt részei	kg.	1,700				
		e) lilamáj	"	4,250				
	12.	Vad:						
		a) szarvas, dánvad	drb	136,000				
		b) vaddisznó 17 kg.-ig, őz, zerge	"	85,000				
		c) vaddisznó 17 kg.-on felül	"	136,000				
	d) nyul, (kivéve a házi nyulat)	"	6,800					
	e) kivágott, vagy feldarabolt vad	kg.	2,040					
13.	Vadszárnyasok:							
	a) fácán, süketfajd, nyírfajdkakas, tuzok	drb	13,000					
	b) császármadár, hófajd, erdei szalonka	"	8,500					
	c) vadlud, vadkacska, szárcsa, fogoly, vadgalamb, mocsári és mezei szalonka	"	4,420					
	d) fűz és lenyómadár	"	510					
III.	14.	Halak:						
	a) fogas, süldő, kecsge, harcsa, továbbá bodogszelencében konzervált hal	kg.	1,700					
	b) minden egyéb hal	"	850					
15.	Rákok	drb	85					

LEVÉLSZEKRÉNY.

Ebben a rovatban csak a közérdekű kérdésekre adjuk meg a választ, ezért tessék állandóan figyelemmel kísérni a „Szerkesztői üzenetek”-et is.

A szerkesztőséghez csak a lap szellemi részére vonatkozó levelek intézendők; hirdetési, lapreklamációs, címváltoztatási stb. ügyekben tessék egyenesen a kiadóhivatalhoz fordulni.

Dobos magtár. 21. sz. kérdés. Dobosság ellen mivel ajánlatos a magtár falait bemázolni? Sz. B.

Felvet a 21. sz. kérdésre. Ha a falnedvesség a talajból, vagy csapócsőből származik, akkor a felső falvakolat elszigetelése által szüntethetjük meg a dohosságot. Evégből a nedves falvakolatot leverjük, a falat letisztogatjuk, majd pedig vékony mészhabarcsimittással látjuk el. Utóbbit bevonjuk forró aszfalt-ragaccsal, vagy bemázoljuk hidegen és folyékony „Inertollal” 100 m² falfelület kétszeri mázolásához 30 kg. „Inertol”-ra van szükség (beszerezhető Holcer György, Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 11.). Ugy az aszfalt, mint az inertolrétegre azután óvatosan rávakolunk, ügyelve arra, hogy a védő réteg a vakolással meg ne sérüljön.

Ha a belső falvakolat nedvessége teljesen még nem száraz gabonaszemek közötti meleg és páratelt levegő lecsapódásából származik, ami különösen hideg terméskőfalaknál szokott előfordulni, akkor célszerű a falaknak alsó, a gabonával érintkező szakaszát burkolattal ellátni. Leggyakrabban deszkaburkolatot alkalmaznak, jobb emélt, mert zajszikmentes az éleire állított téglaburkolat. A páralecsapódás csökkenthető azáltal is, hogy a belső falvakolatot porózus anyagból (homok helyett rostált salak) készíttjük. G. G.

A gazdaközönség köréből.

Élhetetlenség.

Elfárad az ember és teljesen kimerül, hogy mindig csak ugyanazt kell újra megírni és nincs, aki segítsen, aki megértse! Az új buzaáraknak a megállapításáról és a forgalom szabályozásáról, illetve ellenőrzéséről van szó.

Tessék csak a tavalyi eseményeket sorbavenni, a júliusi-augusztusi árak tekintetében és konstataálni a közel 200,000 koronás árkülönbözetet január-februárban.

Igy vagyunk ma is. A buza 600,000 korona lesz és kötyavetyélik 400,000 koronáért. Hogy én honnan tudom ezt? Hát tavaly honnan tudtam?

E lapok hasábjaiiban figyelmeztettem gazdatársaimat, hogy egyszer egy évben aratnak csak, a buza termését ne adja oda, hogy rajta kétszer-háromszor is arassanak!

Bocsánatot kérek előre őszinteségemért, de a hivatalos vetéjelentéssel szemben tisztelettel különvéleményt jelentek be.

Nekünk általánosan középben aluli termésünk van, rosszabb mint tavaly.

A következők, a későbbi hónapok és a tényleges adatok engem fogják igazolni.

Ezt a gazdasági évet világszerte az elemi károk korszakának fogják nevezni.

Árviz, jég, vihar, aszály, rovar seha sem változtak a mezőgazdaság világában oly rohamgyorsan, mint 1925-ben. Az embernek a hajszála égnek áll, amikor itt rekordtermésről beszélnek.

Ne felejtjük, hogy a világ fogyasztóinak lisztcsomagokkal való ellátását kell megoldani.

Tavalyi készletek nincsenek. Az idén pedig a termésfelesleg csak egy szép álom, de a valóságban hiány van és Amerika napról-napra drágul, mi pedig igen lanyhák vagyunk. Miért??

Német kitenyésztésű és a magyar viszonyoknak megfelelő hazai termésű original és egyéb vetőmagvak megbízható eladási forrása a

SATOR VETŐMAGÜZEM R.-T., BUDAPEST

IV., Kossuth Lajos-utca 4., II. em. • Sürgőnyeim: **Satormag** • Telefon: 28-36

Termények bizományi vétele és eladása a legjutányosabb feltételek szerint.

Mütrágya, Kőszén és pácolószerek gyári képviselője. ☞ ☞ Kérjen árajánlatot!!

F & S golyóscsapágyak cséplőgépekhez állandóan raktáron.

Tervekkel kidolgoz, költségvetés-től készit és gyorsan szállit: **VECSEY JENŐ** okleveles gépészmérnök, Budapest, VIII., Kisstáció-utca 11. szám. Telefonok: József 39-02 és József 51-99 Sürgőnycim: Vecseyék Budapest

Mert éhellenek vagyunk! Kiszolgáltatjuk magunkat a nagytőkének, úgy mint tavaly. Rafizetünk úgy, mint tavaly. És szegényedünk, úgy mint tavaly. Jó olesón összevásárolják majd a búzát a malmok, a bankok, a spekuláció és akkor, amikor a gazdának nem lesz búzája, majd megint emelkedni fog a buza ára, csak hogy akkor már más arat.

A magyar gazda gyógyíthatatlanul éhellen! Nincsen pénze, nincsen pénzforrása. 20% kamatot I-a betéllázzal, 90 napi váltó ellenében fizet három szeptemberrel; és akkor már van pénz? Hja! Mi szánálva vagyunk. Mezőgazdasági állam vagyunk! Tehermentes birtokunk pedig jelzálogképpen szolgál a legmagasabb uszorkamat mellett 2-3 intőzetnek! Mer, egy hitelügyleten keres:

I. a vidéki pénzügyet,
II. annak az intőzetnek az ügyésze! — vastagon,
III. az állam váltóbélyeg és illetékben,
IV. a viszeszámításban a II. intőzet s végül a fő-főmufti! a jegyintőzet!

Hát nem vagyunk mi gazdák éhellenek? Az állam: a földbirtok. Ez a szolid vagyon, ez a biztos garancia! S nekünk potom árban kell a búzát odaadni, mert nincs pénzünk. Ez az igazi magyar éhellenesség!

Tiszafüred.

Weisz Gáspár.

VEGYESEK.

Az osztrák provizórium ügye.

Az Ausztriával immár harmadik ízben és ez utolsó alkalommal már 2 hete óta tartó gazdasági tárgyalások az osztrák merov magatartása miatt kátyuba jutottak. A napilapok hasábjain keresztül élénk kommentálják a kérdést és a tárgyalások meghiusulásának okait részben az osztrák termelők, főként a szőlőgazdák ellenállását, másrészt Ausztriának azt a politikáját állítják oda, amelyvel Ausztria a népszövetség, illetőleg az antant segítségével egyoldalú, preferenciális vámkezelvények előérére törekszik. Ausztria csak rendkívül csekély vámkezelvényeket kívánt nyújtani a magyar élelmiszerek, gyümölcs és zöldségfélék számára, míg ennek ellenében az eredeti szerződések tárgyalásokba bevont ipari vámtételeink egész soránál követelt lényeges leszállítást. Az eltérés ezekben a kérdésekben olyan nagymértékű volt a két állam kiküldöttei között, hogy azokat áthidalni nem lehetett. Egyes a vélemények szerint az is közrejátszott a tárgyalások meghiusulásában, hogy az osztrák vélemény szerint Magyarország feltétlenül reá van szorulva az ausztriai piacra, mert ennek folytan gyümölcs- és főként szőlőtermésünk egyáltalában nem helyezhető el és hogy ennek folytán Magyarország a terményei elhelyezését minden áron biztosítani kényserül. Ezzel szemben tény az, hogy Magyarország soha sem helyezkedett a minden áron való meg egyezés és a kereskedelempolitikai behódolás álláspontjára, csupán méltányos szerződéses megállapodások előérére törekedett, amelyek mindkét fél érdekeivel számoltak. Viszont az is megállapítható, hogy a meg egyezés meghiusulását nem az idézte elő, hogy egyes ipari vámtételeink túlságosan magasak volnának, mert hisz hasonló vagy más magasabb vámtételekkel találkozunk más közép-európai államnál is. A mi terméfeleségeink — egyes idény-cikkek leszámításával — mind olyan cikkek, amelyekre az élelmiszervehozatalra utalt országoknak feltétlenül szükségük van, tehát ezek elhelyezése tekintetében aggodalomra nincs ok. Az osztrákokkal való meg egyezés meghiusulása csak egyes termelési ágainkat érinti érzékenyen, nevezetesen egyes romlandó idénycikkünk (gyümölcs, zöldség és fozelék-félék) elhelyezése válik nehezebbé. Ausztriának azonban végeredményében legalább is ugyanakkora, ha nem nagyobb érdeke fűződik a meg egyezéshez, tehát nem tűrhető, hogy Ausztria gyanúmatávé tegye Magyarországot.

Személyi hírek. Szilassy Zoltán, az OMGE igazgatója Olaszországban töltött nyári szabadságáról visszatért és hivatalos működését újból megkezdte. Rothmeyer Imre OMGE titkár, lapunk társszerkesztője nyári szabadsága tartamára Balatonlellére utazott. Rege Károly dr. OMGE titkár szabadságáról visszatért és megkezdte hivatalos működését.

Gazd. főtanácsosi kinevezés. A kormányzó a m. kir. földművelésügyi miniszter előterjesztésére Elés Antal nemzetgyűlési képviselőnek, tiszkeszi-i földbirtokosnak a hazai mezőgazdaság fejlesztése körül szerzett kiváló érdemei elismerésül a magyar királyi gazdasági főtanácsosi címet adományozta.

Legfelső elismerés. A kormányzó a m. kir. földművelésügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy Bud Károly miniszteri tanácsosi címmel felruházott királyi közalapítványi főfőtanácsosnak, az Országos Erdészeti Egyesület titkári minőségében kifejtett hasznos szolgálataiért elismerését tudni adják.

Nehrebecky György. Az OMGE székháza homlokzatán ismét megjelent a fekete lobogó, amely mindannyiszor jelzi, hogy mezőgazdasági társadalmunk egy oszlopos tagja kezéből az agrárizmus fegyvere kihullott. Mezőgazdasági társadalmunk egyik régi, törzskörs tagja, Nehrebecky György, az OMGE igazgató-választmányának tagja, volt orsz. képviselő és Pancsova és Versec városok volt főispánja, ungmegyei földbirtokos f. évi július hó 30-án Budapesten 57 éves korában elhunyt. A mai gazdameződek már alig ismerték, mert egyrészt hosszas betegség nem engedte meg, hogy az agrárpolitikai küzdelmes porondján a reá váró feladatokat elvégezze, másrészt családi birtokának idegen uralom alá jutásával, az ebből folyó küzdelmek kötötték le idejét. Jelen század első évtizedében azonban a gazdatársadalmi mozgalmakban élénken vette ki részét, az OMGE gazdaságkongresszusain, szakosztályi ülésein tevékeny részt vett és munkássága elismerésül az OMGE 1908-iki közgyűlésen az egyesület igazgatóválasztmányai tagjai sorába választották. Gazdatársadalmunk őszinte részvéte kísérte utolsó útján, f. évi augusztus hó 1-én a budapesti farkasréti temetőben tartott végtisztességen, melyen az OMGE hivatalosan képviseltette magát.

Istállótrágya vasúti fekbére. A kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy az istállótrágya, akár nedves, akár érett állapotban kerül feladásra, háromnapi fekbérméltóság érvényes, továbbá, hogy ezen a címen kilogrammonként és naponként csak 400 (négy száz) korona szedetik be. A július hó 12-étől érvényes intézkedést megelőző időben feladott istállótrágya küldemények után felmerült s huszonötgye aranyfilléres alapon felszámított fekbér szabályszerű módon bejelentendő kérelmek alapján a m. kir. államvasutak igazgatósága által az említett mérvg mérsékeltni fog, illetve a magas fekbér alapján kiadott térítési hiányokat fel fogják oldani. Különösen szőlőtermelésünk szempontjából végtelenül fontos a kereskedelemügyi miniszter intézkedése, mert tudvalevő, hogy a szőlőgazdaságok nagyrésze vétel útján fedezi trágyaszükségletét.

A Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület jubiláris ünnepsége. A Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület folyó évben tölti be fennállásának 60 éves évfordulóját. Ezen alkalomból az egyesület Mayer János m. kir. földművelésügyi miniszter fővédnöksége, valamint Bibó Károly dr. vármegyei alispán, Esterházy László gróf, Esterházy Pál gróf, Esterházy Tamás gróf, Festetics Sándor gróf, Gyérey Rihárd, Holtscher Károly gazd. főtanácsosok, Komjáthy László dr. polgármester, Magyar Károly dr. főispán, Ovari Ferenc dr., Purgly Pál gazd. főtanácsos, Roit Nándor dr. megyéspüspök, Schandl Károly dr. m. kir. földmiv. államtitkár, Werner Adolf dr. zirci apát, Zichy Béla gróf, Somssich László gróf, OMGE elnöke, Khuen Hédervary Károly gróf, a Felsődnántuli Kamara elnöke, Jankovich-Bésán Endre gróf nemzet-

gyűlési képviselő (Gic) védnöksége, valamint az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, az Országos Magyar Gazdaszövetség, a Felsődnántuli Mezőgazdasági Kamara és a „Falu“ Országos Földműves Szövetségének támogatásával Veszprémben folyó évi szeptember hó 6-7-én gazdai ünnepséget rendez. Az ünnepség sorrendje a következő: Szeptember 6-án 9 órakor istentisztelet, 10 órakor diszközgyűlés, melyen az elnöki megnyitó és üdvözlések után Kajdacsy Endre, az egyesület ügyvezető igazgatója ismereti az egyesület 60 éves történetét, Fabricius Endre m. kir. gazd. főtanácsos, az OMGE főtitkára pedig a vármegyei gazdasági egyesületek jövőbeli feladatáról és működésük biztosításáról tart előadást. 12 órakor a szőlészeti, borászati, gyümölcs-, virágkerti és növényvédelmi kiállítás megnyitása. 3 órakor lövészverseny, fogatverseny, „Leventék“ atlétikai verseny, 8-ór népi ünnepély. Szeptember 7-én 9 órakor szakelőadások a szőlészet, borászat, kertészet időszerű kérdéseiről, a kiállítás anyagának bírálata, borkóstoló, 10-ór lókiállítás és tenyészlovasor megnyitása, bírálata és díjazása, 11-ór motoros szantó gépbemutató.

A Szabolcsvármegyei Gazdasági Egyesület Nyiregyházaán július 9-én Bekény Aladár alelnök elnöklése alatt választmányi ülést tartott, melyen az egyesület belső pénzügyi és adminisztratív kérdéseinek tárgyalása után elhatározták, hogy a kézi- és igaorok hatósági igénybevételenek megszüntetése, illetve magasabb térítési összegek megállapítása ügyében, ugyancsak a saját háztartásban felhasználható anyagok forgalmi adó alól való mentesítése ügyében felterjesztéssel fordulnak a kormányhoz. Jövőhagyták az Első Magyar Általános Bistositó Társaság képviselőtérre vonatkozó megállapodást. A gazdasági törvénytervezetet szakosztályának adták ki. Elhatározták a választmány, hogy az országos szantó gépbemutatón testületileg vesz részt. Tudomásul vették, hogy az egyesület a kir. gazdasági felügyelőség útján 709 millió tenyészállathitelt biztosított az egyesület tagjainak. Ezek után még öt jelentkezőt földbirtokos egyhangulag a tagok sorába felvételtek.

Kiállítás mozgalom országiszerte. Az idei augusztus és szeptember hónapban egymást követő mezőgazdasági vonatkozású kiállítások sorozatában elsőnek augusztus 14-én nyílik meg a Mezőgazdasági Múzeumban és a tő szigetén épülő pavilonokban a virágkerti, gyümölcs- és zöldségtermelők és méhészek kiállítása, melyhez hasonló másfél évtized óta nem volt Budapesten. E kiállítás az ujjáépítés munkáját 100 év előtt megkezdő Széchenyiről elnevezve nemcsak a jelenkor munkájának gyümölcseit s a jövőbeni gazdasági haladás eszközeit mutatja be, hanem a múzeum világíró gyűjteményének keretében a legnagyobb magyar életére és alkotására világot vető emléktárgyakat, képeket, kéziratokat is. A Faluszövetség és a helyi bizottságok rendezésében ezenkívül az ország több gőcpontján gyors egymásutánban nyílnak meg a gazdasági, ipari és kulturális kiállítások, így: augusztus 15-én Soroksáron, 30-án Zalaegerszezen és Cegléden, szeptember 6-án Balassagyarmaton, 7-én Kistelekben, 13-án Téten, 20-án Esztergomban, 27-én Kiskunhalason, október 4-én Jászberényben és 18-án Szentesen. Ezekben a különféle termelvényeken kívül bemutatóra kerülnek a vidék múltját megvilágító tárgyak, képek és a jövőbeni fejlődést biztosító tervek, eszközök, a kapcsolatosan rendezett ünnepélyeken pedig a régi népszokások, táncok s a legtöbb helyen már levetelt festői népviseletek.

Felvétel a felsőbb szőlészeti és borászati tanfolyamra. A m. kir. földművelésügyi miniszter a székesfővárosban szervezett felsőbb szőlő- és borgazdasági tanfolyamra az 1925-26. tanévre, hallgatók felvétele céljából pályázatot hirdet. A tanfolyam célja, hogy az arra felvett hallgatók a szőlőművelésben és borkezelésben elméleti és gyakorlati alapon oly mértékben képeztesse ki, hogy a tanfolyam sikeres bevégeztével bármilyen kiterjedésű szőlő, szőlővessző- és szőlőtrágyatermelési üzemek és borpincék önálló kezelésére és megfelelő közszolgálati alkalmazásra megfelelők legyenek. Az egy évre (2 félévre) terjedő tanfolyam folyó évi szeptember hó 28-án kezdődik. A tanfolyamra rendes hallgatókúli kizárólag oly pályázók vétetnek fel, akik: 1. a hazai gazdasági akadémiák valamelyikét, vagy az erdészeti főiskolát jó sikerrel végezték, vagy pedig a középiskolai érettsé-

A MAGYAR-NÉMET MEZŐGAZDASÁGI R.-T., Balatonszemes
ajánlja a kitűnően bevált, bőtermésű, koránérő, szárazságot jól bíró

eredeti nemesített Jäger Champagne rozs vetőmagot

Mélyfurásu ártózi kutakat

gazdasági vízvezetékkeket, szivattyutelepeket épít, talajkutatókat végez

FEJES BERTALAN gépgyár mélyfurási osztálya, **SZÉKESFEHÉRVAR**

Cukor. Hamburg. Külföldi cukorban az irányzat a cseh követelések emelkedése folytán szilárd. Cseh kristálycukor loko 16/8, aug. 16/4 1/2, szept. 16/4 1/2 - 16-6, nov. - dec. 15/8 - 15/8 1/4, fob Hamburg. Jáva jul. behajózásra 15/1 1/2 shilling.

Külföldi terményföldszék. Ujvidék, aug. 3. Az irányzat lanya. Béceki buza 270, szeptember-októberre 280, 78 kilós prompt 277 50, 64-75 kilós árpa 260, tengeri 187 50-180, szeremségi 187 dinár volt mázsánkat. - Chicago, aug. 1. Az irányzat szilárd. Buza szeptemberre 564 5, decemberre 565 4, májusra 575 4, tengeri szeptemberre 410 9, decemberre 389 6, májusra 350, zab szeptemberre 386 7, decemberre 304, májusra 328 7, rozs szeptemberre 385 8, decemberre 401 1, cent volt mázsánkat. - Newyork, aug. 1. Az irányzat szilárd. Az őszi vörösbuza 616, kemény 631 2, tengeri 473 9, liszt 833 68 cent volt mázsánkat.

Budapesti vágómarhavasár. 1925. évi augusztus hó 3-án. Felhajtás 376 drb nagy vágómarha. A vásár irányzata élénk volt, az árak elsőrendű minőségűeknél kg.-kint 1000-1500 K.-val emelkedtek, a közép és gyenge minőségűek árai azonban a legtöbb esetben változatlanok maradtak. Eladatul visszamaradt 32 drb. Következő árakat jegyezték kg.-kint elősúlyban: Bika, jobb minőségű 14,000-17,500, kivételesen 18,000-19,000, bika, silányabb minőségű 8500-13,500, tarka hizott ökrök, jobb minőségű 14,000-17,000, kivételesen 17,500-18,000, középminőségű 9500-13,500, alarendelt minőségű 6500-9000, magyar tehén 8000-13,000, tarka tehén 6500-15,500, kivételesen 16,000-18,500, bivaly 6500-13,000, pővendék 4500-6000 K.

Budapesti szarvmarhavasár. 1925. július 31. Felhajtás 578 darab élő helyi szarvmarha. A vásár irányzata élénk volt, az árak kilogrammonként 1500-2000 K.-val emelkedtek. Jegyzett árak: Élő borjúk: Belföldi szopós: I. rendű 16,500-17,000, kivételesen 18,000-18,500, II. rendű 16,000 K.

Budapesti juhvasár. 1925. augusztus 30. Felhajtás: 20 drb feljavított juh, 8 drb kisorolt kos, 12 drb kiverő és anyajuh. Jegyzett árak kg.-kint elősúlyban: Kisorolt kos 3000, kiverő és anyajuh 5000 K.

Budapesti sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Szövetkezete sertéstelepeinek jelentése.) 1925. aug. 4. A ferencvárosi nyílt és zárt vásáron a hétfői felhajtás 3321 drb volt, melyből eladatul 1163 drb maradt vissza. A vásár menete tartott, az árak változatlanok. Árak: prima urasági 22,500-23,500, prima szedett 21,000-22,000, közép 20,000-21,000, könnyű jobb 18,000-19,000, könnyű silányabb 17,000-18,000, öreg urasági 20,500-21,000, öreg szedett 19,000-19,500, hús 20,500, zsír 30,000-31,900, szalonna 26,000-27,000, hasított felsértés 23,500-24,000, beállítani való sovány südő 18,000-19,000, a keddi vásárra körülbelül 1400 drb sertés hajtattat fel. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete bizományi hivatalára sertéseket elfogad és olcsó előleget folyósít.

Nyersbőr piaca átmenetileg tartott. Árak: marhabőr 17,500-18,000 K.-ig, borjubőr 29,000 K.-ig kg.-kint a budapesti vágóhídon átvéve.

Gyapjú. A gyapjúpiac tartott. A londoni aukció nem hozta meg a várt eredményt, mert nagy készletek maradtak eladatul vissza. A merinógyapjú ára változatlan maradt, ellenben a durvább gyapjúk ára 10%-al esett. Nálunk belföldön az árak merinógyapjúknál 34,000-35,000 K, durvább gyapjúknál 28,000-32,000 K. között váltakoznak kg.-kint zsíros állapotban.

Tej és tejtermékek. Árak a budapesti piacon: Teljes tej literje 5000-6000, tejszínhab literje 40,000-60,000, tejföl literje 20,000-30,000, vaj kg.-ja 70,000-95,000, nagyban 50,000-52,000, tehénturó kg.-ja 14,000-18,000, juhturó kg.-ja 35,000-44,000, ementáli sajt hazai kg.-ja kicsinyben 60,000-80,000, nagyban 40,000-48,000, grói sajt kg.-ja kicsinyben 60,000-70,000, trappista sajt kg.-ja kicsinyben 40,000-60,000, nagyban 30,000-36,000 K.

Baromfi és tojás. Árak a budapesti piacon kicsinyben: Csirke, darabja 25,000-50,000, tyúk darabja 30,000-60,000, hizott ruca kilogrammja 28,000-32,000, hizott lud kg.-ja 30,000-38,000, libamáj kg.-ja 40,000-100,000, ludasir kg.-ja 42,000-85,000, tojás drbja 1100-1500 K.

Budapesti halpiac. Árak kg.-kint: Ponty Ia kicsinyben 40,000-60,000, ponty Ia kicsinyben 28,000-50,000 K.

Zöldség és gyümölcs. Árak a budapesti piacon: Sárgarépa I csomó 2000-5000, petrezselyem egy csomó 800-5000, kalarabé kg.-ja 800-2000, vöröshagyma kg.-ja 2000-2500, fokhagyma kg.-ja 12,000-22,000, cékla kg.-ja 1500-4000, fejeskáposzta kg.-ja 500-2000, kelkáposzta kg.-ja 800-3500, fejesaláta drbja 500-2000, hazai uborgonya kicsinyben kg.-kint 1000-2500 K., nagyban q.-kint 10,000-12,000, uborka kg.-ja 400-3000, zöldpaprika kg.-ja 3000-10,000, tök kg.-ja 400-2000, I tengericsó 300-1000, karfiol 6000-10,000 kg.-ja, zöldborsó kg.-ja 6000-14,000, tormá kg.-ja 16,000-35,000, zöldbab kg.-ja 3000-6000, sóska kg.-ja 3000-6000, spenót kg.-ja 2000, champignonba kg.-ja 15,000-60,000, alma kg.-ja 6000-12,000, körte kg.-ja 6000-18,000, szilva kg.-ja 1000-8000, szőlő kg.-ja 8000-40,000, dió kg.-ja 16,000-20,000, ringló kg.-ja 4000-20,000, kajszinbarack 6000-16,000, őszibarack 6000-14,000, meggy kg.-ja 12,000-18,000, egres kg.-ja 4000-10,000, ribizke kg.-ja 12,000-18,000, málna kg.-ja 18,000-28,000, görögdinnye kg.-ja 4000-14,000, sárgadinnye kg.-ja 5000-20,000 K.

Borpiac. A borpiac változatlan.

Szesz és szeszitalok. A szeszüzlet változatlan. Zürich, augusztus 3. (Devisázárak) Budapest 0.007245, Berlin 122 62 1/2, New-York 514 95, Bécs 73 47, Prága 15 25, London 25 01, Páris 24 42 1/2, Milánó 18 80, Belgrád 9 30, Bukarest 2 65.

Egy aranykorona ma a dollár hivatalos jegyzésének pénzfolyamán számítva 14297 87 papirkoronával egyenlő.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Sch. J. Mesterberek. Az ökrök a sűrűn vetett zöld csalámadét a zászló kihányása előtt igen szívesen fogadják, mert a csalámadé ekkor még leben gazdag, könnyen rágható takarmány, melynek vízirtartalma ezen időpontban 87% körüli. A csalámadéval bevett sok víz egyáltalában nem árt az ökröknek, mert ezen takarmány fogyasztásakor alig iszik vizet.

Ha az ökrök munkát nem végez és tisztán csalamádén tartják azt, még némi testsúlygyarapodást is mutathat, igazságszerűen ellenben célszerű a fehérjében szegény csalámadé mellett még némi abrakot etetni, hogy az állat jó kondícióban maradjon. A zászlókihányás után már nem etetjük zölden a csalámadét, hanem fellépve kazalban, vagy veremben besavanyítjuk azt. Zaitsehek.

P. S. Nagydobos. Ajánlható könyvek: Schrecker, „Az istállótrágya helyes kezelése”, „Pátria” kiadása; Bittera Miklós dr., „A trágya kezelése és használata”, megrendelhető a Magyaróvári M. Kir. Gazdasági Akadémiánál. Igen jó német munka a Parey Berlin által kiadott: A. Stutzer dr., „Stalldünger und Jauche” című munka. Megtekintésre ajánlható trágyatelepek a többek között: a Dreher-féle martonvásári uradalomban van egy német szisztémára épült elkülönített trágyatelep. Hogy drága építkezések nélkül is lehet okszerű trágyakezelést tenni, még elkülönített rendszerű is, az tanulmányozható különböző kivitelben a Szold-féle bégaszabásban, Mezőlácon, Veszprém vármegyében. Igen érdekes és egyszerű az istállótrágya elkülönített kezelése a Hadik János gróf-féle uradalomban, Szegélyesen, Fehér vármegyében. Ha kérdéses a trágya dolgozhat, nagyon érdemes a Kondéits-féle trágyatelepek megtekintése az Eszterházy herceg-féle hitbizományban, Eszterháza, Sopron vármegyében, továbbá a mély állású istállónak megszemlélése a György-féle uradalomban, Tápógyörgyén. Gy. J.

N. J. Fajzta. A kérdesztvő müttrágyát csak most vezeték be hozzánk, hazai tapasztalataink róla még nincsenek. A németországi tapasztalatok szerint hatása nagyjában a szuperfoszfát és a Thomas-salaké között áll és elsősorban az utóbbi pótlására ajánlják, körülbelül ugyanannyi kg. foszforsavat adva területegységenként, mint a Thomas-salakkal. Gy. J.

A. A. Baja. A biborherét és a szöszösbükkönyt lehet tavasszal is vetni, de a biborherét nem célszerű, mert a tavaszi vetése gyengén bekrosodik és ha tavasszal száraz az időjárás, akkor sűrű vetés esetén is keveset terem, tehát más növényvel a terület jövedelmében hasznosítható. Mindkét növényt tavasszal, minél korábban, ősi szántásba kell vetni. A biborhere csakis jó érdeben levő földre, gabona-sortárolva, védőnövény nélkül vetendő, kat. holdankint 12-16 kg. magot számítva, tavaszi vetés esetén 16-20 kg.-ot is vethetünk, hogy megfelelő vetésszállományt nyerhessünk. A szöszösbükköny soványabb talajra vetendő, mert nitrogénus talajon rosszul két magot. Legegyszerűbb magterelési módja az, hogy valamely soványabb talajon rozs vetésbe 24-30 cm. sortávolságra kat. holdankint 15-20 kg. magot vetünk écséplés után a szöszösbükkönyt a rozs közlül trieurrel választhatjuk ki. A tavaszi vetésének természetesen minél korábban kell történie, mert e nélkül nem érik a magja a rozssal együtt. Ha a kérdés tevő gazdaságnak korán és későn érő rozsfajtából egyaránt van vetése, akkor a tavaszi vetésű szöszösbükkönyt a késői érésű rozs közé vesse, mert a tavaszi vetésű szöszösbükköny magja rendszeren csak július közepén, tehát később érik, mint a korai rozsfajta.

A szöszösbükköny magterelésének egy másik módja a Baross-féle eljárás, melylő Baross László a Bánkúti főhercegi uradalomban évek során jó eredményeket ért el. Ez úgy történik, hogy a szöszösbükköny támasztékul lóbabot vetnek és pedig úgy, hogy a lóbabot a szöszösbükkönyvel összekeverve, korai tavasszal vetik el 30-35 cm. sortávolságra, hogy a vetést kapálni lehessen. A vetőmag-mennyiség kat. holdankint lóbabból 70 kg., szöszösbükkönyből 50 kg. A két termény cséplés után egymástól trieurrel szétválasztható. A szöszösbükköny tavasszal zabbal vagy tavaszi buzával keverten is vethető és ez esetben kat. holdankint 30 kg. szöszösbükkönynek elegendő, mert a zab vagy a tavaszi buza nem nyújtanak olyan jó támasztékot szöszösbükkönynek, mint a lóbab. G. E.

Most jelent meg! Ujdonság! Tógazdasági tanácsadó. Pontyos tógazdaságok részére. Írta: Landgraf János és dr. Hankó Béla. Ara hármentes küldéssel 29.000 korona. „Pátria” r.-t. könyvcsatlója, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

GAZDASÁGI KÖNYVVITELI NYOMTATVÁNYOK. a „PÁTRIA” Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T.-nél, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek) szerkesztők be.

CIPŐK ÉS BAKANCSOK. legolcsóbb gyári árban. Felső munkásbakancs, tiszta bőranyagból, 40-45 sz. K 145.000. Felső I. sárga szőrös bőrbőr bakancs, egyben szabott, kiperdált tartós, 40-45 sz. 7946 K 175.000. Felső sárga strapacsi cipő, amerikai forma, 40-45 sz. K 195.000. Szandál, külföldi barna bőrből, 36-44 sz. K 85.000. 41-46 sz. K 95.000. Mindenféle formájú cipők rakta. Postai rendelésekre pontosan teljesít. KISS H. cipőnagykereskedő. Budapest, VII., Miksa-utca 13. (Dohány-u. sarok, New-York palotával)

Gyapjút közvetlen bel- és külföldi gyári megbízásból legmagasabb áron vásárol. Zeisler Artur. Budapest, V., Szabadság-tér 17. Tözszeplalota (főbejárati). Telefon: 76-99. Közvetítők szokásos jutalékban részesülnek.

Világszabadalom! Forró nyárban sem kell jég, ha húst, tejet, tojást, sőt stb. önműködő A-S géppel hűt, mely ily bámulatosan egyszerű. Nincs kezelési! Nincs utántöltés! Gyedárulása: Gellért Ignác és Társa R.-T. Budapest, V., Korbáry-u. 4. Telefon: 12-91. Wien, III., Kegelpasso 27.

Megvételre keresünk uradalmi malacokat. páronként 20-30 kg. súlyban. Ajánlatokat darabzám, kor, páronkénti súly és ár megjelölésével kér: Pusztamizsei gazdaság, posta: Jásztelek. 8091

Mielőtt jószágait eladná, vagy mielőtt azokat beszerezné, forduljon SABORSKY JÓZSEF és FIAI Részvénytársasághoz. Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 14. Sürgősné: Aliba, Budapest. Érdeklődésben az 1849 óta fennálló JOSEF SABORSKY & SÖHNE WIENI FOGYALKOZIK mindentféle élő és leölt állat értékesítésével. SZÁLLIT mindenfajta jármosökröt, valamint továbbtartásra alkalmas növendékmarhát. 7907

Heves megyében ezer hold

a legjobb minőségű, dombos vidéken, vasút mentén, kiadó. Felelősséget ad: Dr. Hoffman Dezső, Budapest, VIII., Rókk Szilárd-utca 39. 8123

Uradalmi és szövetkezeti tejeket vásárol

évi kötésre, legmagasabb áron, Tejértékesítő R.-T., Budapest, VIII., Óriás-utca 38. Telefon: József 2-69 8114

Főzőüstök

mindenféle nagyságban, gazdaságok és üzemek részére olcsó árban kaphatók: **Kozma és Vértess cégnél,** Budapest, V., Visegrádi-utca 38. szám. 8124
Vásárolunk: ócska vasat, ócska gépeket és fémeket.

2004/1925. szám.

Hizottsértéseladás.

A mezőhegyesi ménésbirtok külsőkamarási gazd. kerületének 67. sz. majorában elhelyezett mintegy 300 darab átlag-kötelezetség nélküli, darabonként körülbelül 170-180 kg. súlyú mangalica hizósértés (ártány)

1925. évi augusztus 14-én d. e. 11 óráig

Budapesten, a m. kir. földművelésügyi minisztérium II. A. főosztályában (III. em. 301.) a gazdasági főigazgatóságánál benyújtandó zárt írásbeli ajánlatok alapján tartandó versenytárgyaláson eladásra kerül.

A részletes eladási feltételeket kívánatra megküldi és a sertések megtekintésére fogatót kirendel.

Mezőhegyes, 1925. évi július hó 25-én.

A mezőhegyesi m. kir. ménésbirtok igazgatósága.

8123

Életét és vagyonát

biztosíthatja, ha NEMES-Féle

villámhátrítóval

szerezheti fel lakóházát és gazdaságát.

Költségvetés díjtalan.

NEMES SÁNDOR

elektronikus Budapest, VIII. ker., Szentkirályi-utca 49.

Telefon: József 98-57

Versenytárgyalás hirdetése.

Az államrendészeti szervek szombathelyi élelmiszerüzeme a 3. honvéd-vogyesdandár területén elhelyezett csapatok és intézetek 1925/26. évi liszt-, illetve gabona-, azután zab-, tengeri-, szóna-, szalma- és tüzfűzűrség-letének a biztosítására versenytárgyalást tűz ki és pedig:

Liszt-, illetve gabonabiztosításra f. é. augusztus hó 10., 11. és 12-én d. e. 9 órára;

Zab-, tengeri-, szóna-, szalma- és tüzfűzűrsítésre f. é. augusztus hó 24., 25. és 26-án d. e. 9 órára, mely időpontig az ajánlatok ugyanoda betérjesztendők.

Részleteket tartalmazó ajánlati felhívások az élelmiszerüzemnél kaphatók és ugyanott a szállítási feltételek füzete is betekinthező.

Államrendészeti szervek szombathelyi élelmiszerüzeme.

8109

Gyérey Richárd Tolnaozorai béruradalmának Növényne- mesítő üzeme ajánlja a gazdaközönség figyelmébe **koránérő, bőtermő, rozsdálló**

államilag elismert

nemesített őszi buzait

A 195., 650., 658-as számú fajták, amelyek tiszavidéki magyar buzából származnak, az ország legnagyobb részében az 1924. évi általános rossz termés mellett is **jó termést** adtak, **nem szorultak meg** és a Concordia, szegedi Baek-malom, továbbá Budapest székesfővárosi Sütők Ipartestülete véleménye szerint **lisztjük kitűnő minőségű.** A „Köztelek” 1924. szeptember hó 14-iki számában az Orsz. Növénynevelési Intézet által közölt adatok szerint **84** kísérletben, **80 esetben** kat. holdankint **2-500 kg. terméstartóbbi** eredményeztek, extenzív viszonyok között is.

A keresztezésekből származó **1016., 1019.** számú fajták **intenzív** viszonyok között a múlt évben is 1200-1400, ez évben pedig 2200 kg. termést is adtak. Ezek erős szalmájuk, rozsdállósguk utóérhetet- len és a régi magyar buzánál is korábban beérnek.

A vetőmag ára Pinczehely vasútállomáson, vevő zsákjaiban feladva, **100 mázsánál** nagyobb vételnél **25%**, 10-100 q-ig **30%**, 10 q-on aluli megrendelésnél **40%** felárat számítva a budapesti tőzsdén a megrendelés idején jegyzett fejtérményei 78 kg-os középárához.

Vevő kívánására a szállításhoz új, vagy kölcsönzésekkel adunk és azokat a beszerzési áron számítjuk fel.

A vetőmag, amely **80-82 kg. hl-súlyú** a megrendelés után **azonnal** szállítható. A megrendelés a

Tolnaozorai Béruradalom Jóságfelügyelősege címére **Tolna-Ozora**ra

küldendő. A megrendeléskor kérjük közölni a termelési viszonyokat (talajfertőség, minőség, esetleg elővetemény és a vetés ideje) hogy annak megfelelő fajtákat küldhessünk. 8057

Uradalmak termését

legelőnyösebben elhelyezi a budapesti, pozsonyi, bécsi tőzsdéken

Beer és Társa Gyűjtő- és bizományos, Budapest, V., Széchenyi-u. 10. Telefon: 141-97

Gabona, gyapju, magvak, erőtakarmanyak.

Elsőrangú bel- és külföldi cégekkel közvetlen kapcsolat. 8086

Levélpapírost és borítékot

cimnyomással

a legjutányosabb árban kéri a „PÁTRIA” nyomda r.-t. BUDAPEST, IX. ker., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek.)

Nagy alföldi városban, közvetlen a város alatt

7 hold kitűnő föld

szép urilakással és nagy istállókkal **eladó.**

Ajánlatok **Miut** és vasat mellett **13605** jellegre **Blockner J.** hirdetőjébe, Budapest, IV. ker., Semmelweis-utca 4. kéretnek. 8088

TÖZEGKORPÁT
ALOMTÖZEGET
légszárított állapotban azonnal szállít a **TÖZEGKITERMELŐ R.-T.**
Központi iroda: Budapest, VI., Teréz-körút 28. (Fyranis helyiségekben)
Telefon: 65-48, 65-49, 65-50
Intézmény: 190-97
Termelőhely és gyár: Fonyód (Hungary)

Rézkénpor

rézgalic, kénmáj, kénpor

és más gazdaságban használt vegyszerek, fertőtlenítőszer

legolcsóbb napi árakon

bármilyen mennyiségben kaphatók:

TÖRÖK JÓZSEF R.-T.

gyógyáranyagkereskedésében 7951 Budapest, VI., Király-utca 12. szám.

Cseplési mázsakönyvek vállalatunk nyomtatványosztá- lyában szerkesztették be. „Patria” Irodalmi Vállalat és Nyomdaipari Rt., Budapest, IX., Üllői-ut 25. — Gazdasági nyomtatványgyártók Ingyen

Makkoltatást

fojgy évben bérből a Telkibányai Uradalom 8600 kat. holdas erdőbirtokán. Felelősséget ad az Uradalmi Erdőgazdálkodási Hivatal (Abauj-Torna m.). 8127

TRIÓRÖK
maró szelőkkel minden gabona tisztítására. **Cseplőgépszilák**
Törökresték. Mindenemű lyakkasztott lemezek. **Vetőmagtisztítótelepek**
Lucerna- és löheretiszító triórök
STANER és LENNER triórök és lemezlyakkasztógyár részvénytársaság Budapest, VI., Országbír-utca 44-46. sz.

TOKAJI NAGY LÁSZLÓ
okl. gazda, gazd. egyf. igazgató, v. bérő és jószágigazgató
BUDAPEST, VIII., STÁHLY-U. 5. I. 8. (Rókus-kórház mellett) Telefon: József 54-44

O. F. B. Elvállal. Mezőgazd. és ház ingatlanokra vonatkozó eladási, vételi, bérleti és peres és **hírtokreform-ügyekben szakértői szerepet.** Vegyes és választott bírői megbízást. Birtokok jövedelmező kezelésének irányítását. 196

Szuperfoszfátműtrágyát, kálitrágyasót, **lakarmányesonlisztet** (Präcipitat) a legjutányosabb napi áron és kedvező feltételek mellett szállítunk.
Gazdák szíveskedjenek ajánlatot kérni! **Pátia Mészárosok és Hentesek Csontfeldolgozó és Mütrágyagyára R.-T.** Budapest, V. ker., Vilmos-császár-ut 22. szám Telefon: 190-01 8047

Mezőgazdasági gépek és eszközök, ekék, boronák, vetőgépek, szecs kavágók, répavágók, kukoricamorzsolók, teljes cséplőgarnitúrák
MOTOROK, MALMOK Kérjen ajánlatot!
Wohanka és Társa Utóda R.-T. Budapest, V., Vilmos-császár-ut 76.

A középirtok legalkalmasabb szántógépe az
Államgépgyári kétgéprendszerű XCT jelű gőzekekészlet
 Teljesítménye óránként 1 magyar hold. Rendkívül jutányos áron szállítja:
A MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE
 Nyugati fiók: Vilmos császár-út 63. sz. Budapest, V., Vilmos császár-út 32. Keleti fiók: VIII., Baross-tér 9. sz.

ZSÁKOK, PONYVÁK kölesön és eladás. **NAGEL ADOLF**
 SZŐLŐKÖTŐZŐ-FONALAK
 zsák- és ponyvagyár és kölcsönintézet
 Budapest, V., Arany János-utca 10. szám
 Telefon: 85-82, 80-82 7573 Sörgőnyeim: Nagel

Gőzekeberszántást
 Szaxi és tavaszi szántást, gyepdörést, szőlőtelepek faiskolák, erdőcserések mély rigolozását elvégzi
Wolf Ernő, Budapest-Kelenföld
 8125 Telefon: József 55-55 Sörgőnyeim: Wolféka Budapest

LUTZ
 ZOMÁNCOK-FESTÉKEN
 LAKKOK
 ELISMERT LEGJOBB
 MINŐSÉGBEN
 TELEFON: JÓZSEF 93-46
Lutz Éde és társa
 LAKK ÉS FEJTEKGYÁR R.T.
 BUDAPEST, VIII. ÖRNÁGY-UTCA 4. SZÁM

Máv. Gépgyárból való kétgéprendszerű
14-es gőzeke
 hozzártató Kemna-féle 5-ös antibalancs ekével, lakóházzal, két lajtával és az összes tartozékokkal, bérelt megszüntetett folyton kedvező feltételek mellett eladó. A gőzeke kitűnő karban van, összesen két éven át volt munkában. Kovács Antal, Pápa, Főter 4. sz. 8122

Ügyfelem részére 1000 holdas és kb. 2000 holdas bérbeadó jó hirtokot keresek. Vimmer jószágfelügyelő, Rákosszentmihály, Imre-utca 9. 8130

Hungária-drótfenatok
 a legolcsóbbak és legtürelemesebbek. 7253
 Egyedül gyártója:
Heidecker Sándor R.-T.
 sodrony-, szővel-,
 fonat-, kerítés-, vas-
 buror- és lánccsár
Budapest, VIII.,
Üllői-út 48/5.
 Fiók: Budán, II., Fő-utca 58.
 Irányíték legye és bérelés.
 Kátrányozott táskad-
 dróti alkalmi áron.

Tejgazdasági eszközök és berendezések
 mint encenbergi fejvödörök, fejőszilkek, tejbödönök, tejmérők, tejhűtők, kannák stb.
 Teljes vaj- és sajtgyárak berendezése
 A világhírű LANZ tejföldözögépek vezérképviselője
 Ajánlattal szolgál: 7930
HAHN ARTHUR ÉS TÁRSAI
 BUDAPEST, VIII., ÜLLŐI-UT 52/B
 Sörgőnyeim: CASE BUDAPEST

Gőzeke, Fowler 16 HP
 1914. évbéli, gyárilag javítva, billenő ekékkel, lajtókkal, lakókocsival, emelőkkal, komplett, olcsón eladó. Ugyanott 1 WD és 1 Štock-motoreke, valamint egy 10 HP benzinkomobil eladó.
Pintér Ferenc,
 Budapest, Visy Imre-utca 10. 8102

1900 holdas postamezőt, vasutállomás mellett fekvő mezőgazdasági részre szakított, megfelelő gyakorlati rendelkezés, 35-45 éves
kezelő kerestetik
 Bizonysítványokkal felszerelt ajánlatok az Egyesült Ceglédi Ipar-, Kereskedelmi és Népbank R.-T.-hoz, Cegléd, nyújtandók be. 8108

ERDÉLYI MÁRK
 gőz- és motoreke-alkatrészgyár és gőzeke-berszántó vállalat
 Budapest, VI., Lehel-utca 10.
 Telefon: 191-17, 194-25
 Sörgőnyeim: „Gőzeke” Budapest

Uj tejüzem!
 Vesszünk tejet, tejtermékeket (évi kötésre is)
VITAMIN Tejipari Vállalat
 Budapest, VIII., Kálvária-utca 23. szám.
 Telefon: József 23-40 8066

ÓVAKODJUNK SILÁNY UTÁNZATOKTÓL
„IRUS-MŰVEK” MAGY. KÖZPONTI MŰSZAKI IRODA
 BUDAPEST, VI., Podmaniczky-sz. 21.
 Telefonosám: 97-62 Sörgőnyeim: „IRUS”
 Specialitásként szállít azonnal a legjobban bevált szab. eredeti **„IRUS”** darálókat és MALOMBERENDEZÉSEKET „Nordmühlbau” hámozógépeket az összes gazdasági magvak, szalás és rostos termények feldolgozására
 Továbbá szállít 4- és 3-vasú **NEUMEYER** Herkules motorekéket szivógáz-, petróleum- és benzindzompre
 A modern technika legtekélyesebb alkotása
Szánt Arat Csépel Vontat
 Elsőrendű referenciák 7119 Legmesszebbmenő jótállás

Vállal BÉRSZÁNTÁST
 legmodernebb, tulbevités, majdnem teljesen új gécekkel, várható továbbá:
 gőzekekészletek, billenőkék teljes gyári javítását, új társzokrónyok áptését, minden-nemű kazánmunkákat.
GŐZEKEALKATRÉSZEKET
 szállít minden rendszerű gőzekekes raktárról, vagy készlet és javít. rendelés után.
 Műhelyek után azelőntést, szürke vagy bronzöntvény.
 Mint a Deitchel-gyár budapesti képviselője. Állandóan raktárcan tart és azonnal az állít új
gőzekecsodronyköteleket
 minden méretben, eredeti gyári áron. 7874

5000 holdas béruradalom teljes gép- és felszerelése, 20-as Fowler gőzekegarniturával eladó és bármikor megtekinthető. Agostonpusztai béruradalom, posta, vasút Lepsény. 8110

Mangalica tenyészkánok
 40-100 darab tenyészkoca, melyekből 50 drb 2 éves, húsos, májusban fűszék, 50 drb 1 éves. A nagy díjjal és költséggel készült kiváló tenyészcsoportból eladó. Cím: Csebnai József gazdaság, Csebnai, Szabolcs megye, vasutállomás Tokaj. 7888

Herceg Esterházy Növénynevelő Üzeme, Eszterháza ajánlja bőtermő **eredeti nemesített repcéit**
 melyeket a vételár befizetése napján érvényes budapesti napi áron + 40%, illetve 10 q-n aluli megrendelésnél + 50%-ot számít. A körülbelüli vételár a megrendeléssel egyidejűleg feladandó.
Herceg Esterházy Központi Pénztára, Eszterháza
 címre. Szállítás, ha zsákok küldése nincs jelezve, saját új zsákokban, a megrendelés sorrendjében történik, melyek önköltségen számlázottak. Kölesönzsákokat nem adunk.
Eredeti nemesített rozsunk s őszibuzáinkra előjegyzéseket elfogadunk!